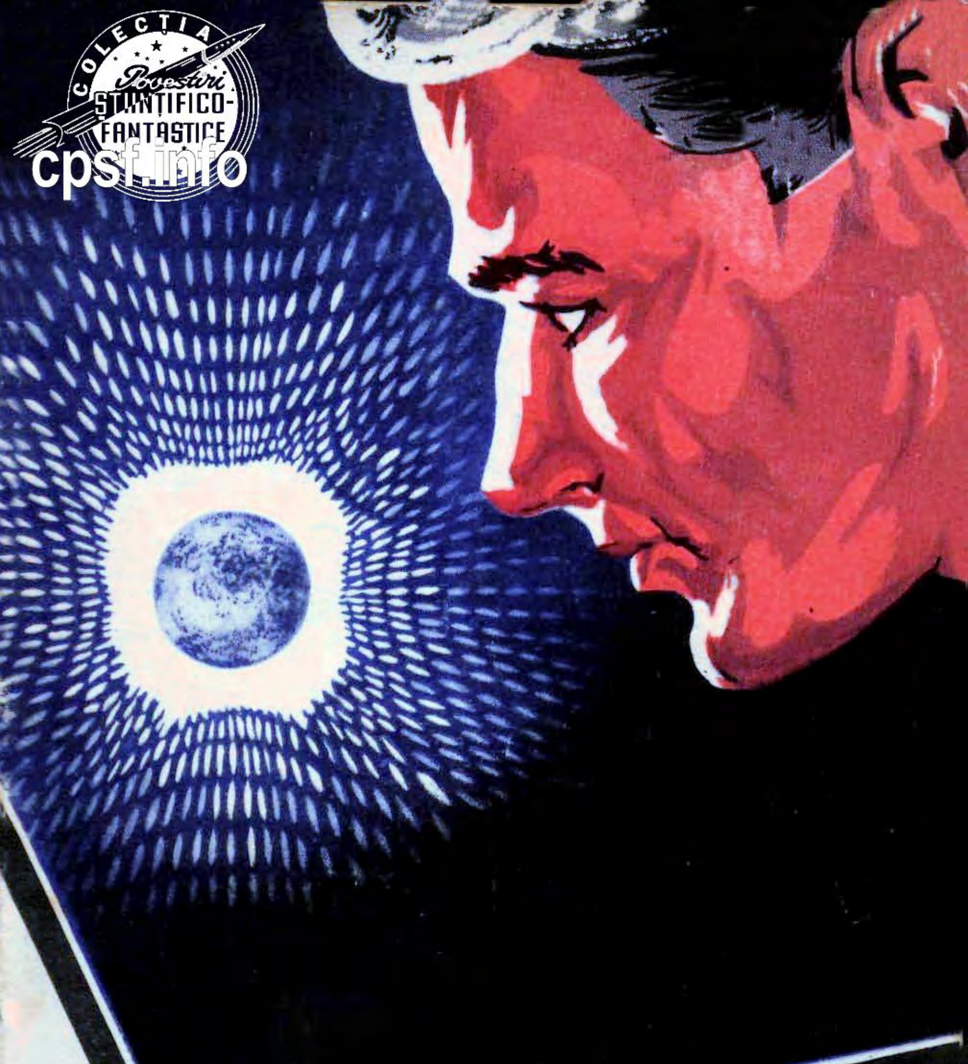

62

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA din ANDROMEDA

— SIMFONIA ÎN FA MINOR 0,475 μ —

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA DIN ANDROMEDA

Roman de anticipație

* * * *

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
62

Traducerea din limba rusă de:
TATIANA BERINDE și ADRIAN ROGOZ

Controlul științific de:
ION MINZATU

Coperta-desen: D. ANDREI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Călătorind prin spațiile cosmice, aproape cu viteza luminii, astronava „Tantra" se întoarce spre Pămînt dintr-o misiune primită din partea Consiliului astronautic, în numele Marelui Cerc (care reprezenta un sistem de comunicații între diferitele lumi locuite din Galaxia noastră).

În acest timp, pe Pămînt, Dar Veter, directorul stațiunilor exterioare ale Marelui Cerc, își predă serviciul — noului director, africanul Mwen Mas. Are loc ultima transmisiune dirijată de Veter; la sfîrșitul acesteia, sînt recepționate imagini venite de pe epsilon-Tucana, o stea aflată la o depărtare de 300 ani-lumină Sînt chipuri de bărbați și femei, foarte asemănători oamenilor, dar de o frumusețe desăvîrșită. Mwen Mas se simte fermecat și tulburat de una dintre aceste femei.

La țărmul mării, se întîlnesc Dar Veter, Veda Kong, o cunoscută specialistă în istorie, Ava Eigoro, principala ei ajutoare, psihiatra Evda Nal, Mwen Mas, prietenul său: fizicianul Ren Boz, pictorul Kart San și Ciara Nandi, o fată excepțional de frumoasă, ce-i servea drept model Ava descoperă în fundul mării uriașa statuie a unui cal. Mwen Mas și Ren Boz se sfătuiesc cu Dar Veter cu privire la experimentarea ideii lor de a înfrînge strînsoarea implacabilă a Timpului. Veter recunoaște măreția acestei idei, dar își avertizează prietenii de teribilele primejdii care-i amenință.

În mersul ei, „Tantra" este atrasă de o uriașă stea de fier și coboară pe o planetă a acesteia, unde sînt descoperite alte două astronave: una terestră „Vela" și una necunoscută, de forma unui disc-spirală. După ce-și dau seama că echipajul „Velei" fusese nimicit de un soi de stranii „meduze", membrii expediției „Tantra" încearcă să pătrundă în spiralo-disc. În această întreprindere, astronavigatoarea Niza este grav rănită. În cele din urmă, datorită conducerii pricepute a lui Erg Noor, „Tantra" izbutește să scape de sub colosala atracție a Stelei de fier și să pornească din nou spre sistemul nostru solar.

(Urmare din Nr. 61)

În cele din urmă, sosi și clipa pe care o așteptaseră cu atîta nerăbdare Ingrid Ditra, Key Beer, ca de altfel, toți membrii expediției. „Tantra" începuse să încetinească viteza zborului. Se apropia de stațiunea cosmonavelor de pe Triton. Acum, o asemenea viteză nu mai era necesară: de aici, de pe acest satelit al lui Neptun, zburînd cu

900.000.000 km pe oră *, „Tantra" putea ajunge pe Pămînt în mai puțin de cinci ore. În schimb, accelerarea la pornire a astronavei ar fi necesitat atîta timp, încît aceasta ar fi trecut de Soare și l-ar fi depășit cu o distanță uriașă.

Pentru a nu se irosi prețiosul anamezon și pentru ca navele să nu fie îngreunate cu utilaj prea voluminos, zborurile în interiorul sistemului planetar erau efectuate cu planetonave, ionice și fotonice, cu o viteză care nu întrecea 800.000 km pe oră pentru planetele inferioare și 3.000.000 km pe oră pentru planetele exterioare. În acest caz, pentru a efectua drumul de la Neptun pînă la Pămînt, era nevoie de două luni.

Triton este un satelit foarte mare, cu dimensiuni puțin inferioare acelora ale uriașilor sateliți 3 și 4 ai lui Jupiter — Ganimed și Callisto — sau ai planetei Mercur. De asemenea posedă o atmosferă rară, formată mai cu seamă din azot și bioxid de carbon.

Erg Noor conduse astfel astronava ca să coboare pe locul ce-i fusese indicat, ceva mai încolo de marile cupole ale clădirii cosmodromului polar al satelitului. Pe o treaptă a platoului străluceau ferestrele sanatoriului de carantină. Călătorii urmau să rămînă acolo timp de cinci săptămîni, complet izolați de ceilalți oameni. În vremea aceasta, medici iscusiți le verificau cu grijă trupurile în care ar fi putut să se cuibărească agenții necunoscuți ai unei boli infecțioase. Primejdia era mult prea mare ca să fie ignorată! De aceea, toți cei care ajungeau pe alte planete, chiar și pe cele nelocuite, erau supuși inevitabil acestei proceduri, oricît de mult ar fi durat timpul petrecut de ei pe astronavă. Interiorul acesteia era și el cercetat de savanții sanatoriului, mai înainte ca stațiunea să elibereze autorizația de decolare în direcția Pămîntului. Numai pe planetele pe care omenirea își asigurase de mult accesul, ca Venus, Marte și cițiva asteroizi, carantina se făcea chiar în stațiunile locale înainte de decolare.

Claustrarea din sanatoriu era cu mult mai ușor de îndurat decît aceea din astronavă. Aici aveau la dispoziția lor laboratoare pentru studii, săli de concert, minunate băi combinate din electricitate, muzică și apă, plimbări zilnice pe munți și prin împrejurimile sanatoriului în scafandre ușoare, aveau în sfîrșit comunicația cu planeta lor natală, ce-i drept nu totdeauna regulată, dar destul de ușoară: pentru a transmite de aici o comunicare pe Pămînt nu aveau nevoie decît de cinci ore.

Sarcofagul de silicol în care se afla Niza fusese transportat cu toate precauțiile necesare la sanatoriu. Erg Noor și biologul Eon Tal părăsiră „Tantra" cei din urmă. Pășeau ușor, în ciuda dispozitivelor de îngreunare pe care le îmbrăcaseră, spre a nu face salturi neașteptate din cauza forței de gravitație, redusă pe acest satelit.

Puternicele lumini de balizaj din jurul cosmodromului se stinseră. Triton ieșea acum pe partea însorită a lui Neptun. În ciuda slabei lumini cenușii, răsfrîntă de această planetă, distanța de numai 350.000 km care o despărțea de „Triton" făcea ca uriașa-i oglindă să împrăștie întunericul și să domnească în jur un amurg clar, asemenea amurgurilor de primăvară din latitudinile mari ale Pămîntului.

Șeful expediției și biologul văzură aproape în aceeași clipă o mică navă oprită destul de departe de marginea platoului. Nu avea

* Adică cu 250.000 km/sec. (N.R.).

partea dindărăt umflată şi crestele de echilibru înalte ca la astronave. Judecind după botul extrem de ascuţit şi după fuzelajul îngust, trebuia să fie o navă planetară; se deosebea însă şi de linia cunoscută a acestora, căci la pupă avea un inel gros, iar în partea superioară o construcţie lungă, în formă de fus.

— Încă o navă aici în carantină? întrebă Eon. Să-şi fi schimbat oare Consiliul obiceiurile...

— De a nu trimite noi expediţii astrale înainte de întoarcerea precedentelor? îi întregi gîndul Erg Noor.

— Poate că este expediţia trimisă pe Neptun? încercă să ghicească biologul.

Străbătură un drum de 2 km pînă la sanatoriu; suiră pe o terasă mare pardosită cu bazalt roşu şi îndreptată spre sud. Acolo, pe un cer negru, mai viu decît toate stelele, ardea minusculul disc al Soarelui, foarte vizibil, din acele locuri polare. Prin scafandrul cu autoîncălzire, cumplitul ger de —170° se percepea ca frigul obişnuit al unei ierni polare pămîntene. Fulgi mari de zăpadă din amoniac sau bioxid de carbon îngheţat se cerneau prin atmosfera nemişcată.

Erg Noor şi Eon Tal priveau ca hipnotizaţi căderea fulgilor, întocmai aşa cum o făcuseră odată strămoşii lor care locuiseră în zona temperată a Pămîntului şi pentru care ninsoarea însemna întotdeauna sfîrşitul ostenelilor plugarului. Zăpada aceasta neobişnuită le vestea şi lor sfîrşitul ostenelilor şi al călătoriei lor lungi.

Răspunzînd unui imbold subconştient, biologul întinse mîna şefului expediţiei.

— Peregrinările noastre au luat sfîrşit, şi, mulţumită dumitale, am scăpat cu viaţă!

Erg Noor făcu un gest repezit de negare.

— Parcă a scăpat toată lumea? Dar eu, datorită cui am scăpat eu cu viaţă?

Eon Tal nu-şi pierdu cumpătul.

— Sînt convins că Niza va fi salvată! Medicii de aici vor să înceapă numaidecît tratamentul.

— Se ştie ce are?

— Deocamdată nu. Este clar însă că Niza a fost răpusă de un fel de curent care se condensează în centrii nervoşi ai sistemelor autonome. A înţelege cum poate fi anihilată acţiunea inexplicabil de persistentă a acestui curent înseamnă a o vindeca pe bolnava noastră. Azi noi ştim cum funcţionează complexul mecanism al paraliziilor psihice rezistente, care atîtea veacuri fuseseră considerate incurabile. De data aceasta, avem de-a face cu ceva similar, provocat însă de un agent extern. După ce prizonierii mei vor fi fost supuşi experienţelor de rigoare, indiferent de faptul dacă mai sînt sau nu în viaţă, atunci... şi braţul meu va putea din nou să se mişte!

Un sentiment viu de ruşine îl făcu pe şeful expediţiei să se încrunte. În durerea lui uitase cît de mult făcuse pentru el Eon Tal. Strînse mîna biologului. În gestul acesta străvechi de solidaritate virilă, îşi găsi expresia simpatia reciprocă a celor doi savanţi.

— Crezi că organele ucigătoare sînt de acelaşi fel la meduzele cele negre şi la... oroarea aceea în formă de cruce? întrebă Erg Noor.

— Nu mă îndoiesc. Drept dovadă avem braţul meu, răspunse Eon Tal. Nivelul unei organizaţii biologice depinde de energia primită de la astre. În cazul nostru, energia provine de la o stea aparţinînd clasei spectrale T şi este în esenţa ei termică şi electrică, căci

astrul este foarte apropiat de planetă. Adaptarea la viață a ființelor celor negre s-a exprimat printr-o acumulare și o modificare a energiei electrice. Sînt, fără doar și poate, niște ființe rapace. Cine sînt victimele lor, aceasta deocamdată n-o știm.

— Dar iți mai amintești ce am pățit cu toții in clipa cind Niza...

— Asta-i altă problemă. M-am gindit mult la acest lucru. O dată cu apariția inspăimintătoarei cruci, cred că a fost emis un șuvoi de ultrasunete de o putere neverosimilă, care au făcut să ne pierdem cunoștința. În lumea aceea, pînă și sunetele sînt intunecate. Sunetul acela trebuia să fi fost insoțit de un fel de hipnoză, de o putere mai mare decit aceea a șerpilor noștri uriași, cum ar fi anaconda, azi dispărută. Iată ce ne-ar fi ucis, desigur, pe toți de n-ar fi fost Niza...

— Am o prietenă doctor in psihiatrie, Evda Nal, rosti gînditor Erg Noor. A lucrat într-un timp pe lingă Af Nut...

— Dacă acesta nu-i în clipa de față absorbit de vreo experiență complicată, are să ne vină negreșit in ajutor. Dacă laboratorul lui Grim Sar n-o va scoate la capăt, cred că ultima speranță ne este in Af Nut.

Șeful expediției își îndreptă privirile spre indepărtatul Soare, care lumina acum și Pămîntul. Soarele, veșnica speranță a omului, chiar și din anii vieții sale jalnice din epoca preistorică, in mijlocul unei naturi necrutătoare! Soarele, întruchiparea puterii luminoase a rațiunii care împrăștie intunericul și arătările monstruoase ale nopții! Și in sufletul lui Erg Noor se aprinse scînteia vie a speranței.

Directorul stațiunii de pe Triton veni la sanatoriu să-l caute pe Erg Noor. Pămîntul îl chema pe șeful expediției, iar apariția directorului in încăperile interzise ale carantinei însemna sfîrșitul izolării lor și posibilitatea ca „Tantra" să-și încheie călătoria, care durase 13 ani. Șeful expediției se intoarse curind și mai grav decît de obicei.

— Plecăm chiar azi. Am fost rugat să iau cu mine șase inși din echipajul planeto-navei, care rămîne aici pentru valorificarea zăcămintelor de minereu de pe Pluton. Acești șase oameni au modificat și au reutilat o navă planetară obișnuită și au efectuat pe bordul ei o performanță extraordinar de curajoasă. S-au scufundat în fundul infernului, străbătind cele 7.000 km de atmosferă densă de metan din jurul lui Uranus, fără a se teme de forța lui de gravitație sporită, de 15 ori mai mare decît aceea a Pămîntului. Au inconjurat planeta in mijlocul viforelor de zăpadă amoniacală, riscind clipă de clipă să se zdrobească in intuneric de acele colosale ale bioxidului de carbon solidificat și blindajul ca de oțel al gheții — un blindaj gros de 3.000 km care îmbracă întreaga planetă. Au știut să găsească un loc unde blindajul acesta de gheață era mai puțin gros și unde la suprafața lui ieșeau munți din ce in ce mai inalți. Pe unii dintre acești munți au fost descoperite urmele unor clădiri distruse aproape in intregime — mărturie a unei civilizații de neinchipuită vechime. Datele adunate de acești cercetători trebuie, desigur, supuse verificării. Avem totuși de-a face cu o ispravă cu adevărat temerară. Sînt mindru că astronava noastră ii va duce pe acești eroi pe Pămînt.

— Dar cum vine asta? se miră Pur Hiss. Atunci triumfă vechea teorie?

— Care anume?

— Că Soarele a fost la inceput o stea albastră din clasa A sau chiar B. In perioada aceea, planetele interioare reprezentau niște de-

şerturi arse, iar cele exterioare serveau drept arenă pentru dezvoltarea vieţii şi chiar pentru apariţia unor fiinţe cugetătoare şi a civilizaţiei.

— Se prea poate...

— Dar aceasta-i contrazisă de existenţa atmosferelor dense şi a învelişurilor de apă de pe Venus şi Pămînt! exclamă Pur Hiss.

— *Contradicţia este mama adevărului*, îi răspunse calm astronomului Erg Noor, recurgind la un proverb vechi. Dar e timpul să pregătim „Tantra".

In curind astronava decolă uşor de pe Triton şi porni in goană, descriind un arc gigantic. Un drum in linie dreaptă către Pămînt era cu neputinţă: orice navă ar fi mers la pieire sigură in zona largă a meteoriţilor şi a asteroizilor, fragmente ale unei planete care existase cindva intre Marte şi Jupiter.

Erg Noor mărea viteza „Tantrei". In loc să-i ducă pe eroicii săi pasageri pe Pămînt in cuvenitele 62 de zile, hotărise, folosind puterea colosală a astronavei, să ajungă in 50 de ore, doar cu un consum minim de anamezon.

Emisiunea de pe Pămînt străbătea spaţiul pină la astronavă: planeta noastră saluta victoria repurtată asupra stelei de fier şi a întunericului de pe inghețatul Uranus. Compozitorii executau simfonii şi cîntece compuse special în cinstea „Tantrei" şi a „Amatei" (astfel se chema nava planetară).

Cosmosul răsuna de melodii triumfătoare. Staţiunile de pe Marte, Venus şi asteroizi chemau nava, unindu-şi acordurile cu corul general care omagia eroii.

„Tantra", „Tantra"! — răsună in sfirşit un glas de la postul de emisiune al Consiliului. Vă dăm indicaţia să aterizaţi pe El Homra.

Era cosmoportul central, situat undeva în fostul deşert din Africa de Nord. Astronava se îndreptă într-acolo prin atmosfera caldă, străbătută de razele soarelui.

CAPITOLUL VI

SIMFONIA IN FA MINOR 0,475 MIU*

Veranda mare, indreptată spre sud, către mare, avea drept pereţi plăci de masă plastică transparentă. O lumină palidă mată, revărsîndu-se din plafon, nu contrasta cu lumina vie a lunei, ci, dimpotrivă, o intregea armonios, indulcind contururile umbrelor. Pe verandă se adunaseră aproape toţi membrii expediţiei marine. Numai cei mai tineri se zbenguiau voios in apele mării scăldate de razele lunei. Venise şi pictorul Kart San, împreună cu frumosul său model. Şeful expediţiei, Frit Don, scuturind din pletele-i lungi şi aurii, le comunică rezultatele studierii calului descoperit de Ava în fundul apei. Incercarea de a defini materialul din care fusese făcută această statuie (pentru stabilirea greutăţii sale ascensionale) dusese la rezultate cu totul neaşteptate. Sub un strat dintr-un aliaj necunoscut care acoperea suprafaţa sculpturii, se afla aur curat. Dacă acest cal era într-adevăr turnat, insemna că are o greutate de cel puţin 400

* Miu = literă din alfabetul grecesc; 0,475 miu reprezintă o lungime de undă din sectorul albastru al spectrului, deci este vorba despre o „simfonie albastră" (*N. R.*).

de tone, chiar și ținîndu-se seamă de volumul apei dislocuite. Pentru a ridica la suprafață o asemenea matahală, trebuia să se recurgă la vase mari și să se construiască dispozitive speciale — un rezultat cu totul neașteptat al plimbării făcute de Ava Eigoro și de Dar Veter. La întrebarea: de ce s-a dat acestui metal prețios o folosire atît de absurdă, unul dintre cei mai bătrîni membri ai expediției povesti legenda pe care o găsise cîndva în arhivele istorice. Nu-și mai amintea amănuntele, era însă vorba de dispariția unor rezerve de aur ale unei țări întregi; pe vremea aceea, aurul servea drept echivalent al valorii muncii. Niște guvernanți lipsiți de scrupule, acuzați fiind de despotism și de jaf, înainte de a dispărea refugiindu-se într-o altă țară (pe vremea aceea mai existau încă stavili în comunicarea dintre diferitele popoare, denumite granițe), au adunat întreaga rezervă de aur a țării și au turnat din el o statuie, pe care au expus-o în cea mai frecventată piață din capitala statului lor. Nimeni n-a fost în stare să găsească aurul ascuns sub stratul exterior de aliaj ieftin. Oamenii care turnaseră statuia dispăruseră — moravurile barbare ale acelor vremi prescriau nimicirea celor care cunoșteau secrete de stat.

Povestirea bătrînului istoric stîrni un viu interes. Aflarea unei cantități atît de importante de aur reprezenta un minunat dar făcut omenirii. Cu toate că metalul acesta galben și greu încetase de mult de a mai fi simbolul supremei valori, era încă și acum cît se poate de necesar pentru fabricarea unor aparate electrice, a anumitor preparate medicale și, mai cu seamă, pentru producerea anamezonului.

La colțul exterior al verandei, se strînseseră într-un mic cerc Veda Kong, Dar Veter, pictorul, Ciara Nandi și Evda Nal. Alături de ei se așeză timid Ren Boz, care renunțase a-l mai căuta zadarnic pe Mwen Mas, dispărut nu se știe unde.

— Unui pictor îi vine greu să exprime prin cuvinte sau formule fenomenele atît de complexe pe care le vede și le selecționează din mediul înconjurător, spuse la un moment dat Ciara Nandi. Evda Nal aprobă din cap.

— Eu aș vrea să urmez drumul acesta, luă cuvîntul San: întîi să adun aceste nuclee pure ale minunatei autenticități de sentimente, forme și culori, risipite în oameni izolați, și să le concentrez într-o singură imagine, care să reprezinte expresia cea mai înaltă a uneia dintre rasele al căror amestec a format omenirea contemporană. Astfel „Fiica Gondvanei“ reprezintă marea înfrățire a omului cu natura, cunoașterea subconștientă a legăturii ce există între obiecte și fenomene, o complexitate de sentimente și senzații, stăpînită încă de elementul animalic.

Cît despre „Fiica lui Thetis“ *, ea întruchipează sentimentele extrem de dezvoltate, de intense și infinit de variate. Avem aici o contopire cu natura pe calea emoțiilor, nu pe cea a instinctelor, avem puterea Erosului înaltă și pură. Iată cum îmi reprezint acest tablou. Imaginea omului care numai el a fost în stare să creeze această cultură generală de primatul femeii, a omului care a crescut în mediul marilor culturi mediteraneene din antichitate. Am avut un mare noroc s-o întîlnesc pe Ciara: întîmplător, în ea s-au unit trăsăturile

* Thetis = divinitate marină în mitologia greacă. Aici simbolizează Marea Mediterană (N. R.).

caracteristice anticilor eleno-cretani şi ale popoarelor de mai tîrziu din India centrală.

Veda zîmbi, bucuroasă că presupunerea ei se dovedise a fi adevărată. Veter îl şopti că şi el socotea că un model mai bun pentru realizarea acelei idei s-ar fi găsit cu greu.

— Dacă voi reuşi să realizez „Fiica Mării Mediterane", atunci voi izbuti să duc la bun sfîrşit şi partea a treia a proiectelor mele: o femeie nordică cu păr de aur sau bălai, cu ochi neînfricaţi şi senini, înaltă, domoală în mişcări, scrutînd atent lumea, cu înţelepciune şi cu pasiune totodată. O femeie care să fie asemenea vechilor femei ale ruşilor, scandinavilor sau englezilor. Numai după realizarea acestor lucruri, voi putea trece la sinteză: la crearea imaginii femeii contemporane, care a luat de la cele trei străbune ale ei tot ce aveau mai bun, pentru a deveni ceea ce este acum.

— Dar de ce te ocupi numai de „fiice", nu şi de „fii"? zîmbi enigmatic Veda.

— Este oare necesar să explic că frumuseţea este totdeauna mai desăvîrşită în chipul femeii? se încruntă uşor pictorul. Că particularităţile rasiale sînt mai cizelate în ea, conform legilor fiziologiei?...

— Cînd vei picta al treilea tablou al dumitale, „Fiica Nordului", să te uiţi atent la Veda Kong, începu Evda Nal. Nu cred să...

Pictorul se ridică nerăbdător:

— Crezi că nu văd? Lupt împotriva mea însumi, căntind să nu mă las cucerit de această imagine, acum cînd sînt încă plin de cealaltă. Dar Veda...

Veda zîmbi:

— Dansează, te rog, Ciara!

Tînăra femeie dădu ascultător din cap. Dar în vorbă se amestecă Frit Don:

— Să lăsăm pe mai tîrziu dansurile, începe emisiunea!

Pe acoperişul casei apăru un telescop cu două suprafeţe metalice care se întretăiau şi opt emisfere pe un cerc metalic, încununind întreaga construcţie. În încăpere răsunară acordurile puternice ale emisiunii de informaţie mondială.

— Continuăm discutarea proiectului prezentat de către Academia radiaţiilor dirijate în legătură cu înlocuirea alfabetului linear cu înregistrări electronice, spuse un om care a apărut pe ecran. Proiectul n-a fost întîmpinat cu o aprobare unanimă. Principala obiecţie o constituie complexitatea aparatelor de citire. Cartea va înceta de a mai fi pentru om prietenul care-l însoţeşte pretutindeni. Probabil că, în ciuda avantajelor sale aparente, proiectul va fi respins!

— Discuţia a durat mult timp, observă Ren Boz.

Omul de pe ecran urmă:

— Se confirmă informaţia primită ieri: a 37-a expediţie astrală a trimis comunicări. Sînt pe cale de a se întoarce...

Dar Veter încremeni, pradă unor puternice sentimente contradictorii. Cu coada ochiului, o văzu pe Veda Kong sculîndu-se încet în picioare. Auzul său prinse respiraţia întretăiată a femeii pe care o iubea.

— ...Dinspre pătratul 401. Nava a ieşit adineauri din cîmpul minus*, la o a suta parte de parsec de orbita lui Pluton. Întoarcerea

---

* Cîmp minus = cîmp din spaţiul sideral cu sarcină negativă (N. A.).

expediţiei a intîrziat din cauza întîlnirii lor cu soarele negru. N-au avut pierderi de oameni. Viteza navei, încheie crainicul, este aproximativ de 5/6 din unitatea absolută. Expediţia este aşteptată peste 43 de zile la staţiunea Triton! Vom da mai tirziu un comunicat în legătură cu importantele lor descoperiri!

O înconjurară cu toţii pe Veda, felicitind-o călduros. Ea zimbea cu obrajii aprinşi şi cu o nelinişte grea în fundul ochilor. Veter se apropie şi el, Veda simţi stringerea fermă a miinii lui, atit de scumpă şi de necesară acum, îi intilni privirea deschisă. Şi ştia prea bine că pe chipul ei Dar Veter citeşte şi altceva nu numai bucurie...

Veter îi dădu încet drumul miinii, îi zimbi în felul său inimitabil de senin şi se depărtă. Veda rămase în mijlocul celorlalţi, urmărindu-l pe furiş pe Dar Veter. Văzu pe Evda Nal apropiindu-se de el. Peste o clipă, li se alătură şi Ren Boz.

— Trebuie să-l căutăm pe Mwen Mas. Nu ştie încă nimic, strigă deodată Dar Veter. Vino cu mine, Evda! Vii şi dumneata, Ren?

— Vă însoţesc şi eu, făcu apropiindu-se de ei Ciara Nandi. Am poftă să mă plimb puţin. Mă primiţi?

Porniră în direcţia din care venea clipocitul lin al undelor. Veter se opri o clipă, oferindu-şi fruntea adierii răcoroase şi suspină adinc. Se întoarse şi prinse privirea cercetătoare a Evdei Nal.

— Plec fără să mă mai întorc în casă, răspunse el la întrebarea ei fără cuvinte. Evda îl luă de braţ. Un timp umblară cu toţii în tăcere.

— M-am întrebat dacă este bine să procedezi astfel, spuse în şoaptă Evda, dar probabil că ai dreptate. Dacă Veda...

Evda tăcu. Dar Veter îi strînse mina cu un gest de înţelegere şi o lipi de obrazul său. În urma lor venea Ren Boz. Acesta căuta să păstreze o distanţă respectuoasă de Ciara, care unduia alături şi avea în ochi scînteieri ironice. Evda rise încet şi deodată îi întinse fizicianului mina ei liberă. Ren Boz o apucă cu o mişcare sălbatică, comică pentru omul acesta atit de sfios.

— Unde-l căutăm pe prietenul dv.? întrebă Ciara oprindu-se chiar la marginea apei. Uitindu-se atent în jurul său, Dar Veter zări în lumina vie a lunei urmele precise ale unor picioare, vizibile clar pe fîşia de nisip umed.

Pe o piatră din apropiere apăru silueta uriaşă a africanului, cu desăvîrşire gol. Mwen Mas ieşise tocmai din mare, şi trupul său strălucea în razele lunei ca o marmură neagră şi lustruită, detaşîndu-se pe piedestalul său de piatră. Muşchii vînjoşi i se umflau sub pielea lucioasă.

Silueta aceasta tăcută şi întunecată în faţa cărării luminoase pe care luna o întindea peste unda liniştită a mării, producea o impresie puternică şi stranie.

Zărindu-i, Mwen Mas sări jos de pe stîncă şi peste citeva clipe apăru în faţa lor, îmbrăcat. Dar Veter îi povesti pe scurt cele întîmplate şi Mwen Mas îşi exprimă dorinţa s-o vadă neîntîrziat pe Veda Kong.

— Duceţi-vă acolo împreună cu Ciara, spuse Evda. Noi mai rămînem puţin aici.

Veter făcu un gest de bun rămas şi pe faţa africanului se oglindi o adincă înţelegere.

Dar Veter şi Evda ajunseră la promontoriul care despărţea

golful de largul mării. De aici se vedeau limpede luminile de balisaj care incadrau discurile uriașe ale plutelor expediției maritime.

Veter se dezbrăcă, își infășură hainele pe cap ca un turban larg și rămase o clipă in picioare la marginea apei in fața Evdei, și mai masiv, mai puternic decit Mwen Mas. Evda se ridică pe virfuri și-și sărută prietenul.

— O să fiu alături de Veda Veter, spuse ea, răspunzind parcă gindului său. Ne intoarcem impreună in zona noastră și așteptăm acolo sosirea lor. Să ne dai de știre după ce te vei fi instalat. Voi fi bucuroasă oricind să-ți fiu de folos...

Veter ajunse in inot la un ponton depărtat, unde mai lucrau incă mecanicii care se grăbeau să termine instalarea celor din urmă acumulatori. La rugămintea lui Dar Veter aprinseră in triunghi trei lumini verzi. Peste un ceas și jumătate cea dintii spironavă care trecu pe acolo se opri deasupra intinderilor adormite ale mării. Dar Veter intră in liftul coborit, se arătă o clipă sub pintecul luminat al navei și dispăru prin trapă. A doua zi dimineața ajunse la locuința sa permanentă, din vecinătatea observatorului Consiliului. Deschise robinetele de purjare ale celor două odăi și după citeva clipe, tot praful adunat aici dispăru cu desăvirșire. Scoțindu-și din perete patul și acordind încăperea pe miresmele și clipocitul mării cu care se invățase in ultima vreme, adormi adinc.

La deșteptare avu senzația unei mari pierderi. Veda era departe și va rămine departe de el... acum... deocamdată...

O coloană rotitoare de apă răcoroasă, electrizată, se prăbuși deasupra lui în bale. Rămase sub ea pină simți că e aproape să înghețe. Răcorit, se apropie de T.V.F.*, deschise ușițele lui de cristal și chemă cea mai apropiată stațiune de distribuire a muncii. Pe ecran apăru fața tinără a unui bărbat necunoscut. Acesta il recunoscu însă pe Dar Veter și-l salută cu o umbră de respect.

— Aș vrea să mi se dea o ocupație dificilă și de lungă durată, legată de efort fizic, să zicem la exploatările antarctice.

— Acolo toate posturile sint ocupate. (In glasul celui care vorbea se simțea regretul.) Aceeași situație și la exploatările miniere de pe Venus, Marte, chiar și pe Mercur. Știți și dv. că tineretul se *îndreaptă mai cu seamă acolo unde este munca mai grea...*

— Da, cu atit mai mult cu cit nu pot considera că fac parte din această categorie. Dar ce aveți acum disponibil?

— Avem ceva la minele de diamante din Siberia centrală, spuse incet omul de pe ecran, uitindu-se pe un tabel pe care Dar Veter nu-l vedea. Aceasta, in cazul că vă interesează exploatările miniere... Mai avem citeva posturi și pe uzinele plutitoare de alimente din mijlocul oceanelor, la stațiunea de pompare solară din Tibet, dar asta-i ceva ușor. Mai avem și alte posturi, însă nici unul prea greu!

Dar Veter mulțumi informatorului și-l rugă să-i lase un timp de gindire, rezervindu-i deocamdată minele de diamante.

Părăsind stațiunea de distribuire a muncii stabili legătura cu Casa Siberiei, un mare centru de informație geografică pentru acest ținut. Stereotelevizioionul său fu conectat cu o mașină de memorizat pentru inregistrări recente și, in fața lui Dar Veter incepură să treacă incet nemărginite păduri. Trunchiurile uriașe, roșii se înălțau

* T. V. F. = stereotelevizioion, aparat pentru convorbiri la distanță cu transmiterea simultană a imaginii stereoscopice. (N. A.)

ca o splendidă împrejmuire circulară în jurul unor dealuri acoperite cu căciuli de beton. De sub aceste clopote de beton se tîrau afară țevi de oțel cu un diametru de 10 m, ducînd peste cumpene de apă spre cele mai apropiate rîuri, pe care le absorbeau pe de-a-ntregul prin gurile larg căscate ale sorburilor. Pompele electrice vuiau surd, cu o fantastică putere. Sute de mii de metri cubi de apă curgeau spre adîncurile craterelor pe care le săpaseră și în care se aflau zăcăminte de diamante. Învirtejindu-se cu vuiet, spălau rocele fărîmițîndu-le, și se revărsau din nou, lăsînd tone de diamante în cascadele camerelor de spălare. În încăperi lungi scăldate în lumină, în fața cadranelor mișcătoare ale mașinilor de sortat, ședeau mai mulți oameni. Veter își zise că, deși în acea clipă peisajul voios al pădurilor scăldate în soare nu se potrivea cu starea lui de spirit, totuși activitatea încordată de la stațiunea de pompare îi convenea. Întrerupse deci legătura cu Casa Siberiei. De îndată se auzi semnalul de chemare și pe ecran apăru din nou figura informatorului de la postul de distribuire a muncii

— Voiam să revin cu o precizare. Chiar adineauri am primit o cerere : s-a eliberat un post la exploatările submarine de titan pe litoralul de vest al Americii de Sud. Este postul cel mai greu din cîte avem la dispoziție astăzi...

— Bine, plec ! Trimiteți comunicarea respectivă și dați-mi coordonatele necesare, răspunse Dar Veter fără să mai stea pe gînduri.

— Ramura vestică a Căii Spirale, a 17-a ramificație sudică, stațiunea 6 L, punctul Km 40. Îi previn îndată. Vă doresc spor la muncă !

Figura cea gravă de pe ecran dispăru. Veter adună toate obiectele mărunte ce-i aparțineau personal, așeză într-o casetă filmele cu imaginile și glasurile celor ce-i erau dragi și cu cele mai însemnate înregistrări ale propriilor sale gînduri ; apoi luă de pe masă o statuetă de bronz ce-o înfățișa pe artista Bella Gill, care avea o pronunțată asemănare cu Veda Kong. Toate acestea împreună cu cîteva obiecte de îmbrăcăminte încăpură ușor într-o lădiță de aluminiu, pe al cărei capac se vedea o combinație de cifre și semne în relief. Veter compuse din aceste simboluri coordonatele ce i-au fost comunicate, deschise o trapă din perete și împinse înăuntru lădița. Aceasta dispăru într-o clipă, dusă de o bandă fără sfîrșit.

Aruncînd o ultimă privire locuinței sale, Dar Veter întoarse în jos maneta din fața ușii, semnalînd astfel stațiunii de repartiție a locuințelor că încăperile ocupate pînă acum de el au devenit vacante. Ieși în stradă. Galeria exterioară cu geamuri albe mate se încălzise la soare, dar pe acoperișul plat bătea ca întotdeauna o briză marină răcoroasă. Punți ușoare de pietoni, legînd între ele la înălțime mare clădirile grilajate, păreau că plutesc în văzduh, îmbiind la o plimbare fără grabă. Veter însă știa că nu-și mai aparține. Cu ajutorul tubului de coborîre automată, ajunse la calea ferată electromagnetică subterană, de unde un mic vagon îl duse în oscilații unduitoare spre stațiunea Căii Spirale. Veter intenționa să ajungă pe branșa centrală pînă la zona locuită din sud și să se întîlnească cu fiul lui Grom Orm, președintele Consiliului astronautic, care-l alesese drept mentor.

Băiatul creștea și anul viitor urma să pășească la îndeplinirea celor 12 isprăvi ale lui Hercule. Între timp lucra într-un serviciu de pază, prin mlaștinile Africii de vest.

Cine dintre tineri n-ar vrea să facă parte din serviciul de pază, să urmărească apariția balenelor în ocean, a insectelor dăunătoare, a vampirilor și reptilelor in mlaștinile tropicale, a microbilor purtători de boli in zonele locuite, a epizootiilor și a incendiilor în zonele de stepă și de pădure, dezvăluind și nimicind rămășițele impure și nefaste ale trecutului, ce apăreau in chip misterios, cind și cind, in locurile mai izolate ale planetei? Lupta cu formele nocive ale vieții nu inceta niciodată. Diferitelor mijloace de nimicire, microorganismele, insectele și miceliile le răspundeau cu ivirea unor noi forme și tipare rezistente la cele mai temute preparate chimice. Numai după era Marii Sciziuni oamenii au invățat să folosească judicios puternicele antibiotice. Lipsa de pricepere in folosirea lor stirnise epidemii cumplite.

„Dacă Dis Ken a fost numit in serviciul de pază din mlaștini, își zise Dar Veter, inseamnă că de tinăr devine un muncitor de nădejde".

Ca și toți copiii din era Marelui Cerc, fiul lui Orm fusese crescut departe de casa părintească, la un colegiu de pe malul mării, in zona nordică. Tot acolo și-a trecut și primele probe la stațiunea Academiei de psihofiziologie a muncii.

Vagonul uriaș inainta in goană, dar lin și fără zgomot. Veter se sui la etajul de sus, cu a operiș străveziu. Departe, in jos și pe marginile drumului, zburau clădiri, canaluri, păduri și imense piscuri muntoase. In soare străluciră orbitor cupolele transparente de sticlă ale uzinelor automate, inșirate ca o cingătoare ingustă la hotarul dintre zona agricolă și cea păduroasă. Prin pereții clădirilor de cristal se vedeau deslușit formele severe ale unor mașini colosale.

Trecură prin fața monumentului lui Djinn Kad, care elaborase o metodă de fabricație ieftină a zahărului artificial, apoi arcul drumului in epu să străbată pădurile zonei agricole. Perdele de copaci cu nuanțe felurite de frunziș ori scoarță, de forme și inălțimi diferite, se pierdeau in zări depărtate. Pe drumurile inguste și netede ce despărțeau uriașele masive, se tirau încet mașinile de recoltat, de pulverizat și de inventariat. Cu o mie de ani inainte de era Marelui Cerc, copacii — plante vivace care sleiau mai puțin solul și erau mai rezistente la intemperii — deveniseră culturi agricole principale. Se cultivau astfel arbori de piine, arbori ce rodeau fructe și bace, cu mii de soiuri de roade bogate in albumine, dind cite o sută de kilograme de masă nutritivă de tulpină...

Virfurile uriașelor păduri ajungeau pină la nivelul Căii Spirale: de o parte și de alta se auzea fosnind un ocean verde. In adincuriie lui intunecate se ascundeau case pe stilpi metalici inalți, așezate în mijlocul unor poieni plăcute, ca și mașini monstruoase amintind ca formă niște păianjeni, in stare să transforme această junglă, din trunchiuri inalte de 80 de metri, de o grosime și o tărie de necrezut, în stive ascultătoare de birne și scinduri.

În stinga se arătară cupolele celebrilor munți de la ecuator. Pe Kenia, unul dintre ei, se afla instalația de legătură a Marelui Cerc. Marea de păduri se retrăsese mai departe, spre răsărit, făcind loc unui podiș pietros. De o parte și de cealaltă a drumului se inălțau albastre clădiri cubice.

Trenul se opri și Dar Veter cobori într-o piață imensă acoperită cu sticlă verde: stațiunea Ecuator. Alături de puntea pietonilor, care părea că se avintă in zbor pe deasupra coroanelor cenușii și turtite

ale cedrilor mătăsoşi, se înălţa o piramidă din aplit * alb ca porţelanul. Pe vîrful ei trunchiat era aşezată o statuie ce înfăţişa un om în salopetă de lucru (din era Uniţii Mondiale). În mîna dreaptă ţinea un aparat electric de montat, cu stînga ridica deasupra capului, spre cerul palid al zonei ecuatoriale, un elipsoid grilajat. Era monumentul înălţat în cinstea constructorilor de sateliţi artificiali ai Pămîntului, care înfăptuiseră adevărate minuni de dibăcie, curaj şi măiestrie mecanică. Ramurile argintii şi stufoase ale leucodendronilor ** sud-africani încadrau această piramidă, căreia razele răsfrînte ale soarelui îi dădeau o strălucire orbitoare.

De sub copaci se arătau două siluete zvelte. Se opriră o clipă în loc, apoi unul dintre tineri se repezi spre Veter. Acesta cuprinse cu o mînă umerii săi musculoşi şi cercetă familiarele trăsături ale acestui chip energic: nasul mare, bărbia lată, conturul buzelor neaşteptat de vesel şi atît de nepotrivit cu expresia severă a ochilor de oţel de sub sprîncenele îmbinate.

Veter privi mulţumit pe fiul celebrului Grom Orm, constructorul bazei de pe sistemul planetar al Centaurului şi şef al Consiliului astronautic, ales pentru a cincea oară în această funcţie. Grom Orm avea pe puţin o sută zece ani, de două ori mai mult decît Dar Veter; fiul său era însă foarte tînăr.

Dis Ken îşi chemă tovarăşul, un tînăr brun, ce-i semăna întrucîtva:

— Este prietenul meu cel mai bun, Tor An, fiul compozitorului Zig Zor. Lucrăm împreună în mlaştini — urmă Dis. Vrem să ne trecem împreună probele şi apoi să lucrăm tot laolaltă.

— Te mai pasionează şi acum cibernetica eredităţii *** ? întrebă Dar Veter.

— Sigur că da! Tor m-a făcut să mă pasionez şi mai mult de această problemă. Este muzicant, ca şi tatăl său. El şi prietena lui visează să lucreze în domeniul în care muzica se contopeşte cu ritmicitatea matematică a dezvoltării biologice, adică să studieze simfonia dezvoltării...

— Vorbeşti cam neclar, se încruntă Dar Veter.

— Nu ştiu încă să vă explic, bîigui încurcat Dis, poate că Tor poate să exprime mai bine acest lucru.

Tînărul celălalt roşi, nu-şi plecă însă ochii sub privirea cercetătoare a lui Dar Veter.

— Dis a vrut să vorbească despre cibernetica ritmurilor ereditare ****. Se ştie că un organism, dezvoltîndu-se din celula-mamă, capătă o suprastructură din acorduri de legături moleculare ce fac parte din spirala geamănă primară. Construcţia organismului se desfăşoară într-un plan ce are analogii cu desfăşurarea unei simfonii muzicale

---

* Aplit = rocă eruptivă albă; se găseşte în masivele granitice (N. R.).

** Leucodendron = arbore sud-african, cu cetină strălucitoare argintie — (N. A.)

*** Cibernetica eredităţii = dirijarea mecanismelor eredităţii, adică a dispoziţiilor aflate în celulă şi care reproduc organismul în momentul procreaţiei. — (N. A.)

**** Ritmurile ereditare = acordarea şi succesiunea creşterii lanţurilor moleculare ale unei substanţe organice, iar apoi ale moleculelor unui organism. (Noţiune fantastică. N. A.)

sau, altfel spus, cu desfăşurarea logică dintr-o maşină de calculat electronică...

— Vasăzică aşa! se miră exagerat Veter. Dar atunci veţi reduce intreaga evoluţie a materiei organice şi anorganice la un soi *de simfonie gigantică?*

— Al cărei plan şi ritmică lăuntrică, exprimindu-ne in termeni muzicali, sint determinate de legile fizice fundamentale şi de mărimi constante. Trebuie doar să lămurim, să inţelegem unde se află programul şi de unde provine informarea acestui mecanism cibernetic, întări Tor An cu o siguranţă de neclintit.

— Cine spune asta?

— Tatăl meu, Zig Zor. Şi-a publicat de curind a 13-a simfonie *cosmică in fa minor, în tonalitatea 0,475 miu* *.

— Am s-o ascult neapărat! Imi place culoarea albastră.

După ce părăsi pe tinerii săi prieteni, Dar Veter străbătu in zbor oceanul şi ajunse pe ramura vestică a Căii Spirale, ceva mai la sud de ramificaţia numărul 17. La mijlocul zilei următoare, trecu intr-un glisor de pe linia moartă a ramificaţiei nr. 17 şi ajunse la exploatarea de titan, aflată lîngă ocean.

Povirnişurile unor munţi inalţi coborau de-a dreptul pe mal. La *poalele lor veneau in trepte* terase *din piatră albă,* susţinînd stratul de sol cu rînduri de pini sudici şi vidringtonii **, care alternau în alei paralele, cu cetina lor cînd arămie, cînd de un verde albăstrui. Mai sus, stinci golaşe, aride căscau strîmtori intunecate pe fundul cărora se prăvăleau mici cascade, risipite imediat in pulbere de apă. Pe terase, se inşirau rare căsuţe portocalii sau orbitor de galbene şi cu acoperişuri albastre-cenuşii.

De la liziera unui povirniş continental, prăbuşit în ocean la o adincime de *1 km,* pornea *adinc* spre *larg un banc artificial de* nisip. La capătul acestuia se afla un turn alb, de care se spărgeau valurile turbate. De sub turn, pornea perpendicular in jos o uriaşă galerie de mină, ca un tub foarte gros de ciment, ce putea să reziste puternicei presiuni a adincurilor. La capătul său inferior, tubul acesta pătrundea in povirnişul sau, mai bine zis, in virful unui munte submarin, compus din rutil aproape pur, un oxid al titanului. Toate procesele de prelucrare a minereului se desfăşurau acolo jos, *sub apă şi munţi. La suprafaţă nu se ridicau decit lingourile mari* de titan pur şi un puhoi de apă saturată de deşeurile minerale, care se revărsau departe în jurul turnului. Valurile acestea galbene şi tulburi legănară glisorul în faţa cheiului din partea de sud a turnului. Prinzind un moment oportun, Dar Veter sări pe platforma udă *de stropi* şi *sui pe o* galerie împrejmuită, *unde cei citiva oameni* care nu erau de serviciu se adunaseră ca să-l intimpine pe noul lor tovarăş de lucru. Cei care activau la această exploatare, socotită de Veter cu totul izolată de restul lumii, erau departe de a fi pustnicii mohoriţi pe care el se aşteptase să-i intîlnească aici. Influenţat fiind de propria-i stare sufletească. Dimpotrivă, în jurul său, văzu figuri vesele, doar puţin cam obosite din cauza muncilor grele. Erau cinci bărbaţi şi trei femei.

---

* Vezi nota de la inceputul capitolului.

** Vidringtonia = străveshi arbore răşinos din Africa de sud, foarte decorativ şi rezistent la vînturi. (N. A.)

Trecură şase zile pînă cînd Dar Veter reuşi a se deprinde cu noua lui activitate.

Un ansamblu de maşini dintre cele mai complicate opera în pîntecul de piatră al muntelui submarin, cufundîndu-se în roca fărîmicioasă de culoare cafenie-roşcată. Cel mai greu le venea să lucreze în etajul de jos al agregatului, unde avea loc extracţia automatizată şi sfărîmarea rocii. Maşina recepţiona semnalele de urmărire directă a funcţionării dispozitivelor de tăiere şi sfărîmare, a durităţii schimbătoare şi a plasticităţii minereului, precum şi de informaţii privind mesele de flotaţie din secţiile de îmbogăţire în funcţie de conţinutul variabil al metalului, se mărea ori se reducea viteza agregatului de extracţie şi sfărîmare. Toată munca în complexitatea ei nu putea fi încredinţată maşinilor cibernetice, din cauza dimensiunilor reduse ale spaţiului apărat de apă, după cum nu se putea automatiza în întregime nici conducerea navelor cosmice.

Veter se oferi să lucreze ca mecanic la supravegherea, controlul şi acordarea agregatului de jos. Începură gărzile zilnice într-o încăpere semiobscură ticsită de cadrane, în care pompele instalaţiei de condiţionare nu reuşeau să biruie căldura apăsătoare sporită încă de presiunea înaltă datorită inevitabilei infiltraţii de aer comprimat.

Dar Veter şi tînărul său ajutor ajungeau la suprafaţă frînţi de munca încordată, rămîneau un timp lîngă balustradă respirînd cu nesaţ aerul proaspăt, apoi se duceau să facă baie, mîncau şi se retrăgeau fiecare în odaia sa, într-una dintre căsuţele de sus. Veter încerca să-şi reia studiile în domeniul matematicii corelare care-l interesa mult, dar, cu cît trecea timpul, cu atît mai repede îl biruia somnul şi nu se trezea decît atunci cînd trebuia să meargă la lucru. Lucru ciudat însă: cu trecerea lunilor se simţea din ce în ce mai bine. I se părea că uitase de vechile sale comunicări cu Cosmosul. Ca şi toţi ceilalţi care lucrau la mina de titan, petrecea cu satisfacţie fiecare plută nouă cu lingourile de titan frumos aşezate pe ea. După reducerea fronturilor polare, furtunile de pe planetă se domoliseră considerabil, astfel încît multe transporturi de marfă pe mare se efectuau cu ajutorul unor plute remorcate sau autopropulsate. La un moment dat, efectivul de colaboratori ai exploatării fu schimbat; Veter însă, ca şi alţi doi entuziaşti ai extracţiei miniere, îşi prelungi termenul de muncă.

Totuşi nimic nu este veşnic în această lume schimbătoare. Şi iată că lucrările au fost oprite din cauza necesităţii de a se repara agregatul de extracţie şi sfărîmare

Sus, la suprafaţa Pămîntului, era o toamnă meridională, caldă şi liniştită. Veter se duse în munţi şi simţi cu o deosebită ascuţime singurătatea neînsufleţitelor mase de piatră, înălţate aici de mii de ani, între mare şi cer. Ierburile uscate foşneau, de jos abia dacă se mai auzea clipocitul valurilor. Trupul trudit cerea odihnă. Mintea înregistra însă cu aviditate impresiile din lumea înconjurătoare, înnoită. Înnoită prin lupta lungă şi anevoioasă din subteran, prin înfrîngerea rezistenţei materiei anorganice, inerte.

Fostul director al staţiunilor exterioare trase în piept mireasma iute a stîncilor încălzite şi a ierburilor de pustiu. Îşi aminti de mica insulă pierdută pe îndepărtata mare, în care fusese găsit misteriosul cal de aur, şi în suflet îi crescu certitudinea că înainte i se deschideau perspective cu atît mai largi cu cît el însuşi va fi mai bun şi mai puternic.

Da, lupta cea mai mare şi cea mai grea pe care o are de dat omul este lupta împotriva egoismului. Şi trebuie să lupte împotriva lui, nu cu ajutorul unor reguli sentimentale şi al unei morale frumoase, dar neputincioase, ci prin înţelegerea dialectică a faptului că egoismul este un revers inevitabil al sufletului, latura lui îndreptată din timpuri animalice spre autoconservare. Iată de ce egoismul este mai puternic şi mai greu de învins la personalităţi mai puternice. Dar victoria asupra lui este o necesitate, poate chiar necesitatea cea mai imperioasă în societatea contemporană. Tocmai de aceea se şi acordă atîtea eforturi şi atîta timp educaţiei omului. Fiecare îşi studiază atent genealogia. Din marele amestec de rase şi popoare care a creat familia unită a omenirii de pe planeta noastră, apar deodată, de undeva din străfundurile eredităţii, anumite trăsături de caracter aparţinînd strămoşilor depărtaţi, anumite particularităţi rasiale. Uneori psihicul suferă devieri uimitoare ca pe vremurile pline de mari calamităţi, cînd oamenii, nepricepîndu-se să folosească cu prudenţă radiaţiunile, provocau nefaste schimbări eredităţii a numeroşi semeni. Intr-un timp, doar cotropitorii hrăpăreţii, ce se considerau nobili de esenţă superioară, îşi puteau permite să aibă genealogii. Acum însă, întreaga umanitate înţelegea enorma importanţă a acestui lucru pentru viaţă, pentru alegerea unei profesii, pentru un tratament medical. Veter avea şi el genealogia lui, întocmită riguros de 22 veacuri... 60 de generaţii, dacă ar fi să se numere după calculele cele vechi, cînd o generaţie se socotea în medie de 40 de ani. Aceasta cu toate că, din era Muncii Comune, am început să trăim pînă la 170 de ani şi în curînd vom trăi şi mai mult... Un foşnet de pietre strivite sub picior îl făcu să se rupă din meditaţia sa. De sus, prin vîlcea coborau doi inşi. Veter recunoscu pe operatoarea secţiei de topitorie electrică, o femeie timidă şi tăcută care cînta frumos la pian, şi pe inginerul serviciului exterior, mărunţel şi vioi. Imbujoraţi de umbletul rapid, cei doi îl salutară şi voiră să treacă înainte. Veter îi opri însă, aducîndu-şi deodată aminte de un lucru:

— Voiam să te rog demult, îi spuse el operatoarei, să-mi cînţi Simfonia a 13-a cosmică în fa minor albastru. Ne-ai cîntat dumneata multe lucruri, dar de această simfonie am uitat.

— Simfonia cosmică a lui Zig Zor? întrebă tînăra femeie şi rîse încetişor, văzînd gestul de confirmare al lui Dar Veter.

— Pe toată planeta noastră există doar cîţiva oameni care ar putea executa această operă... Pianul solar cu claviatura triplă este prea sărac pentru aceasta, iar o transpunere nu avem deocamdată... şi nu cred că vom avea vreodată. Dar de ce nu cereţi o înregistrare de la Casa de muzică superioară? Să v-o pună ei. Aparatul nostru de recepţie este universal şi destul de puternic!

— Nu ştiu cum se procedează în asemenea cazuri, bîigui Dar Veter, n-am mai avut prilejul...

— O să chem eu deseară Casa de muzică, îi făgădui muziciana şi, întinzînd mîna tovarăşului ei de drum, îşi continuă coborîşul.

Tot restul zilei Dar Veter nu se putu dezbăra de senzaţia că-l aşteaptă un eveniment extrem de însemnat. Probabil că tot astfel se simţise şi Mwen Mas în cea dintîi noapte a activităţii sale la Observatorul Consiliului. Aştepta cu o nerăbdare ciudată să se facă iar seara, ora fixată de Casa de muzică superioară pentru transmiterea simfoniei.

Operatoarea îşi asumase la această audiţie rolul organizatorului,

îl instalase pe Dar Veter şi pe ceilalţi amatori de muzică în sala de concerte, în faţa grilajului argintiu al difuzorului aşezat in focarul unui ecran hemisferic. Stinse lumina, spunind că altfel ar fi greu să urmărească partea colorată a simfoniei care nu se poate executa decit intr-o sală special amenajată.

În întuneric licărea doar slab ecranul luminat. Din afară abia dacă se auzea zgomotul neincetat al mării. Undeva, la mare depărtare luă naştere un sunet jos, atit de plin, încit părea palpabil. Sunetul acesta crescu, cutremurind odaia şi inimile ascultătorilor şi deodată se prăbuşi, trecind intr-o tonalitate inaltă, parcă sfărimîndu-se şi risipindu-se in milioane de cioburi de cristal. Prin intuneric scăpărară minuscule scintei portocalii. Părea lovitura trăsnetului izbucnit la inceputul lumii şi, care, prin descărcarea sa, legase pe Pămînt cu milioane de veacuri in urmă cele mai simple hidrocarburi, in molecule mai complicate, ce aveau să devină temeiul materiei organice şi al vieţii.

În sală năvăli un torent de sunete frămintate şi discordante, un cor de mii de glasuri exprimind voinţă, dor şi deznădejde, un cor pe care-l completau, aprinzindu-se şi stingîndu-se alternativ, jocurile tulburi de purpură şi porfiră.

În mişcarea de note scurte şi strident vibrate se desluşi o ordine circulară şi, in înălţimi, porni să se involbureze o spirală difuză de flăcări cenuşii. Corul, care pornise şi el intr-un virtej, fu deodată străbătut de nişte note lungi, semeţe şi sonore, nici prea joase, nici prea inalte, pline de o temerară forţă. Contururile de foc ale spaţiului fură spintecate de liniile precise ale unor săgeţi albastre, care zburau spre genunea fără fund, dincolo de marginea spiralei, pierzindu-se în bezna de tăcere şi spaimă.

Astfel se incheiară primele două părţi ale simfoniei. Ascultătorii, puţin cam năuciţi, nu apucară să rostească nici o vorbă. Cascada de sunete, însoţite de jocurile unor policrome lumini orbitoare, se prăbuşea, pierzînd din intensitate şi devenind tot mai profundă; luminile vii se stingeau în ritmul unei melancolice melodii, şi din nou fire fremătătoare prinseră a se zbate în cascade, iar luminile cele albastre îşi reluară ascensiunea ritmică în pas de dans.

Adinc zguduit, Dar Veter desluşi în aceste sunete albastre năzuinţa spre stadii mai complexe ale ritmurilor şi formelor, şi-şi spuse in gînd că anevoie s-ar fi putut zugrăvi mai bine incăierarea primitivă *a vieţii cu entropia...* * *Trepte*, mici *baraje şi filtre ce reţineau* cascadele de energie în cădere spre nivelurile inferioare... Să le reţină in loc o clipă, şi în clipa aceea să trăiască! Vasăzică, astfel erau ele, aceste prime manifestări ale celei mai complicate organizări a materiei!

Săgeţile albastre formară un lanţ de figuri geometrice, forme cristaline şi reţele, devenite tot mai complicate in raport cu imbinarea terţetelor minore, care se imprăştiau, se adunau din nou, pentru ca apoi să se stingă brusc.

Partea a patra a simfoniei incepu cu marşul notelor joase, în ritmul cărora se aprindeau şi se stingeau lampioane albastre ce piereau în abisul nemărginirii şi al timpului. Fluxul başilor, in mersul lor ameninţător, sporea, ritmul devenea tot mai grăbit, transformindu-se într-o melodie sacadată şi lugubră. Luminile albastre păreau

---

* Vezi nota din capitolul V.

flori ce se pleacă pe lujere subțiri de foc; își lăsau trist capetele în jos sub năvala tunătoarelor acorduri ale bașilor și se stingeau in zare. Dar rindurile de luminițe deveneau din ce in ce mai dese, iar lujerele lor tot mai groase. Două dire de foc croiră spre intunericul nemărginit un făgaș, și către aceste necuprinse zări ale universului porniră să plutească glasurile vieții aurii și sonore ce incălzeau cu minunata lor ardoare indiferența mohorită a materiei in mișcare. Drumul cel intunecat devenea riu, puhoi uriaș de flăcări albastre, in care scinteiau in desene tot mai complicate multicolore lumini.

Creștea vertiginos, in toată complexitatea ei, o melodie vibrantă, care se desfășura tot mai departe, tot mai puternic in ritmul vuietului grav al timpului. Veter simți că amețește. Nu mai putea urmări toate nuanțele muzicii și ale luminii; acum prindea doar in linii mari grandioasa idee a compozitorului. Iar oceanul cel albastru își legăna talazurile de sunete inalte, cristaline, strălimpezi, de o rară intensitate a culorii, aducătoare de bucurii. Sunetele acestea deveneau tot mai inalte, iar melodia însăși se transforma intr-o spirală ascendentă ce se răsucea vertiginos și se fringea, in cele din urmă, din avintul ei spre tării, intr-o orbitoare izbucnire de flăcări...

Simfonia se sfirși, și Dar Veter ințelese ce anume ii lipsise în lungile luni de pină atunci. Simțea din nou necesitatea de a lucra mai aproape de Cosmos, de spirala năzuinței omenești, avintată spre viitorul in veșnică mișcare. Din sala de concert trecu de-a dreptul in camera de convorbiri și chemă stațiunea centrală de distribuire a muncii din zona locuită din nord. Tinărul informator care-l indrumase pe Dar Veter aici, la exploatările de titan, il recunoscu și se arătă foarte bucuros.

— Chiar astăzi ați fost chemat de la Consiliul astronautic, dar n-am putut obține legătura. Vă dau indată Consiliul.

Ecranul se stinse, apoi se lumină din nou și pe el apăru Mir Om, cel mai in virstă dintre cei patru secretari ai Consiliului. Părea foarte grav, chiar trist.

— S-a intimplat o mare nenorocire: Satelitul 57 nu mai există. Consiliul te cheamă pentru efectuarea unei munci dintre cele mai grele. Trimit după dumneata o navă planetară ionică. Să fii gata!

Dar Veter rămase nemișcat in fața ecranului, mut de uimire.

Capitolul VII

RAZELE ROȘII

Pe balconul larg al observatorului, vintul bătea in voie. Aducea de peste mare, din Africa toridă, miresme de plante inflorite, miresme ce trezeau in tainițele sufletului un tumult de dorinți obscure. Mwen Mas nu-și putea recăpăta seninătatea și hotărirea dinainte, de care avea nevoie in preajma unei experiențe atit de primejdioase și pline de răspundere. Ren Boz ii comunicase din Tibet că instalațiile lui Kor Yull fuseseră transformate și adaptate noului obiectiv. Patru observatori de la satelitul nr. 57 consimțiseră de bunăvoie să-și riște viața spre a ajuta la realizarea acestei experiențe de proporții nemaipomenite.

Și totuși experiența fusese pusă la cale fără autorizația Consiliului, fără o dezbatere in prealabil și pe larg a tuturor posibilităților. Aceasta o făcea să semene cu lucrările secrete de fabricare a armelor din epo-

cile întunecate ale istoriei umane și conferea întregii operații un caracter de mister și de teamă, atît de nepotrivite erei Marelui Cerc.

Scopul măreț pe care îl urmăreau părea să justifice aceste măsuri, dar totuși ar fi trebuit să aibă cugetul cu desăvîrșire împăcat, căci numai astfel omul poate realiza orice. Apărea din nou străvechiul conflict uman dintre scop și mijlocul de realizare. Experiența miilor de generații ne învață că mijloacele au și ele o oarecare limită, ce nu poate fi depășită.

Peste două zile urma să aibă loc viitoarea transmisie prin Marele Cerc, iar după aceea Mwen Mas avea la dispoziție opt zile libere pentru efectuarea experienței!

Cu capul pe spate privi cerul. Stelele îi păreau astăzi mai luminoase și mai apropiate ca oricînd. Pe multe le cunoștea după numele lor vechi, ca pe niște prieteni buni... Oare nu erau și ele tovarășe de totdeauna ale omului, tovarășe care-i îndrumau pașii, îi înălțau gîndurile, îl îmbărbătau cu visurile pe care i le trezeau în suflet?

Steluța aceea cu lucire mai stinsă care s-a lăsat spre orizontul nordic era Steaua Polară sau gama * Cefeu. În antichitate, după cum au stabilit-o documentele, Steaua Polară făcuse parte din constelația Ursei Mici, dar curbura pe care o formează partea marginală a Galaxiei laolaltă cu sistemul solar se îndreaptă în direcția lui Cefeu. Lebăda cea cu aripile întinse pe Calea Lactee — una dintre cele mai interesante constelații ale emisferei nordice — își aplecase gîtul lung spre miazăzi. În mijlocul ei ardea frumoasa stea dublă pe care vechii arabi o botezaseră Albireo. În realitate erau acolo trei stele: Albireo I — o stea dublă — și Albireo II — uriașă stea îndepărtată, albastră, cu un vast sistem planetar. Se află față de noi la o depărtare tot atît de mare ca și uriașul astru Deneb, o stea albă, cu o luminozitate de 4.800 de sori ai noștri. Abia cu opt ani în urmă fusese primit un răspuns direct din partea lumilor populate ale lui Deneb, la comunicarea ce-i fusese trimisă în anul 2 din era Cercului. În timpul transmisiunii trecute, bunul nostru prieten 61 Lebăda prinsese o comunicare de pe Albireo II. Era un avertisment, recepționat cu patru sute de ani după data emisiunii, însă extrem de interesant. Un ilustru cercetător cosmic de pe Albireo II, al cărui nume redat în sonorități pămîntene s-ar transcrie: Vlihh oz Ddiz, pierise în regiunea graniței de sud a constelației Lira, într-o întîlnire cu cea mai cumplită primejdie a Cosmosului — Steaua Ookr. Savanții de pe Pămînt considerau această stea ca aparținînd clasei E, denumită astfel în cinstea celui mai mare fizician al antichității — Einstein —, care revăzuse cel dintîi existența unor asemenea stele. Stelele din clasa E, rivalizau prin dimensiunile lor cu gigantele roșii din clasa M, de felul lui Antares și Betelgeuza, diferind însă printr-o densitate mai mare, echivalentă aproximativ cu densitatea Soarelui. Forța de gravitație uriașă a unei asemenea stele oprea orice iradiere și astfel împiedica lumina să părăsească steaua și să străbată spațiul. Abia mai tîrziu, după ce suprafața stelei ajungea prin încălzire pînă la 100.000°, avea loc o explozie formidabilă, care înainte vreme fusese interpretată ca apariția unei „nove". Stelele din clasa E, cu desăvîrșire obscure, puteau fi ghicite în spațiu doar după forța lor de gravitație, astfel încît pieirea unei astronave care s-ar fi apropiat imprudent de acest monstru era inevitabilă. Stelele infraroșii invizibile ce făceau parte din clasa spectrală T, prezentau și ele o pri-

---

* Literă din alfabetul grecesc (N. R.).

mejdie, mai mică însă, din cauza dimensiunilor lor cu mult mai reduse, deşi ar fi putut să fie uşor confundate cu cîmpurile gravitaţionale ale norilor obscuri sau ale corpurilor cu desăvîrşire răcite din clasa TT.

Mwen Mas îşi zise în gînd că întemeierea Marelui Cerc, care a legat între ele lumile locuite de fiinţe cugetătoare, a reprezentat pentru Pămînt, *deci şi pentru orice altă planetă locuită, cea mai mare revoluţie posibilă*. Era, în primul rînd, o victorie repurtată asupra timpului — factor care nu ne permite nici nouă, nici celorlalţi fraţi ai noştri întru gîndire să pătrundem în adîncurile îndepărtate ale spaţiului. Trimiterea oricărei comunicări prin Cerc este o emisiune spre viitor, întrucît gîndul omului înveşmîntat într-o asemenea formă, urmează să străbată spaţiul pînă la cele mai depărtate regiuni ale lui. Posibilitatea de a se cerceta stele foarte îndepărtate devenise o realitate, întrucît recepţionarea oricărei informaţii oriunde existau planete locuite care înţelegeau limbajul Cercului nu mai era decît o chestiune de timp. Primisem doar şi noi o comunicare din partea Lebedei, de la steaua aceea uriaşă, dar extrem de depărtată, ce se numeşte gama-Lebăda. Între noi şi ea e o distanţă de 2.800 de parseci şi comunicarea călătoreşte timp de mai bine de nouă mii de ani. Dar important este să o putem înţelege sau să poată fi descifrată de alţi membri ai Cercului, avînd un mod de gîndire apropiat. Cu totul altceva era dacă comunicarea venea de la sistemele stelare sferice şi de la îngrămădirile cu mult mai vechi decît sistemele noastre plane.

Acelaşi lucru se petrecea şi cu centrul Galaxiei. Cunoaştem în jurul îngrămădirii sale axiale o zonă colosală de viaţă pe corpuri întunecate moarte, încălzite prin radiaţiile din centrul Galaxiei. De acolo primim de multă vreme comunicări de neînţeles, imagini de o structură complicată inexprimabile prin noţiunile noastre. De 800 de ani Academia limitelor se străduieşte să priceapă ceva din aceste enigmatice comunicări şi nu izbuteşte, deşi primeşte mereu altele noi. Teoria lui Till Kun, care presupune că, din cauza forţei de gravitaţie monstruoase, comunicările transmise sînt supuse unei deformări a undelor, care se lungesc asemenea celor ale luminii, pare neverosimilă. Deocamdată experienţele întreprinse în domeniul inversiunii comunicărilor pe unde mult mai scurte * n-au dat rezultate.

Din cauza lipsei unor lumi populate sau a legăturii cu asemenea lumi în latitudinile înalte ale Galaxiei, noi, oamenii Pămîntului, nu putem străbate în afara zonei ecuatoriale a Galaxiei. Nu ne putem ridica deasupra întunericului şi a pulberii în care este cufundată steaua noastră şi vecinele ei, şi de aceea, în pofida existenţei Cercului, ne este atît de greu să cunoaştem universul. Dar şi depărtata gama-Lebăda e situată în acelaşi strat obscur.

Mwen Mas îşi mută privirea spre orizont, acolo unde, mai jos de Carul Mic dedesubtul constelaţiei Cîinii de Vînătoare, se afla constelaţia Părul Berenicei. Era polul „Nord" al Galaxiei şi, exact în direcţia aceasta, se deschidea întreaga perspectivă a spaţiului extragalactic. În regiunea marginală unde se afla Soarele, lăţimea braţelor discului spiral al Galaxiei era abia de vreo 600 de parseci. Pentru a *se ridica deasupra nivelului giganticei roţi stelare a Galaxiei trebuiau* străbătute perpendicular pe suprafaţa ecuatorului ei 300-400 de parseci. Această cale, pe care o astronavă n-o putea parcurge, nu reprezenta

---

* Adică recepţionarea prin imagini şi sunete a mesagelor din Cosmos (N. R.).

o imposibilitate pentru emisiunile Cercului. Dar deocamdată nici o planetă dintre stelele situate in aceste regiuni nu se integrase in Marele Cerc. Poate că acolo nici nu existau lumi locuite? Nu, aceasta era cu neputință; pur și simplu nu venise incă momentul...

Aceste nesfirșite enigme și extrem de dificile probleme ar fi rezolvate dacă s-ar putea infăptui incă o revoluție științifică, cea mai mare dintre toate: dacă s-ar repurta o victorie asupra timpului, dacă oamenii ar invăța să infringă orice distanță in orice interval de timp, să pătrundă ca stăpini atotputernici in spațiile nemărginite ale Cosmosului. Atunci nu numai Galaxia noastră, dar și celelalte insule stelare ale Galaxiei ar deveni pentru noi tot atit de apropiate ca și mărunțele insulițe din Marea Mediterană, care clipocea acum, acolo jos, in bezna nopții. Tocmai aici era justificarea desperatei incercări concepute de Ren Boz și pe care el, Mwen Mas, directorul stațiunilor exterioare ale Pămintului, era pe cale s-o infăptuiască. Numai de le-ar fi cu putință să justifice această experiență, să aducă in sprijinul ei argumente atit de puternice, incit să obțină dezlegarea din partea Consiliului.

Luminile inșirate de-a lungul Căii Spirale iși schimbară culoarea din portocalie in albă. Era ora două de noapte — cind circulația se intensifica. Mwen Mas iși aminti că a doua zi avea loc serbarea Cupelor de foc, la care Ciara Nandi il poftise să participe. Directorul stațiunilor exterioare nu putea uita clipa cind pe litoralul mării cunoscuse pe această fată bronzată de soare și cu mișcări atit de grațioase. Era asemenea unei flori a sincerității și a elanurilor puternice, rară intr-o epocă a sentimentelor disciplinate.

Mwen Mas se intoarse in camera lui de lucru, intră in legătură cu Institutul metagalactic, care lucra totdeauna in timpul nopții, și ceru să i se trimită pentru noaptea viitoare stereotelefilmele ce reprezentau citeva dintre Galaxiile mai apropiate. Primind un răspuns afirmativ, se urcă pe acoperiș. Acolo se afla aparatul său pentru sărituri la depărtare. Lui Mwen Mas ii plăcea sportul acesta puțin popular, in care atinsese un grad de inaltă măiestrie. Fixind in jurul corpului său hamurile balonului cu heliu, africanul se inălță in văzduh cu o săritură elastică, conectind pentru o clipă elicea de tracțiune, pusă in funcțiune de un acumulator ușor. Descrise in aer un arc de cerc lung aproape de 600 de metri, ateriză pe o ieșitură a Casei alimentare si sări din nou. In cinci salturi ajunse pină la o mică grădină de la poalele unui munte calcaros. Isi lăsă aparatul in virful unui turn de aluminiu și alunecă de-a lungul prăjinii pe pămint alături de patul său tare, așezat de-a dreptul sub un mare platan. In curind adormi legănat de foșnetul frunzelor acestui arbore umbros.

•

Serbarea Cupelor de foc iși imprumutase denumirea din poezia cunoscută a poetului-istoriograf Zan Sen: acesta descrisese vechiul obicei indian de a alege femeile cele mai frumoase care să inmineze eroilor ce porneau la indeplinirea unor isprăvi mărețe spade de luptă și cupe cu rășini aromate aprinse. Deși spadele căzuseră de mult in desuetudine, rămăseseră totuși un simbol al faptei eroice. Iar faptele de acest fel se inmulțiseră peste măsură in rindurile populației indrăznețe și pline de energie de pe planeta noastră.

Serbarea Cupelor de foc devenise serbarea de primăvară a femeii.

În fiecare an, in cea de-a patra lună socotind de la solstițiul de iarnă (denumită în vechime aprilie), cele mai frumoase femei de pe Pămînt executau dansuri, cîntece și exerciții de gimnastică. Cele mai fine nuanțe de frumusețe ale diferitelor rase, acum amestecate în populația intregii planete, străluceau aici intr-o varietate infinită, aidoma nestematelor, și prilejuiau infinite desfătări spectatorilor, de la invățații și inginerii obosiți de munca lor stăruitoare și pînă la artiștii inspirați sau tinerii și tinerele încă fără experiență de viață.

Tot atît de frumoasă era și serbarea de toamnă a bărbaților, serbarea lui Hercule, care avea loc în luna a zecea a anului. Tinerii ce treceau pragul maturității raportau aici despre isprăvile herculeene pe care le săvîrșiseră. Mai tîrziu s-a instaurat obiceiul ca în aceste zile să se treacă in revistă toate faptele și realizările remarcabile de peste an. Serbarea a devenit comună pentru bărbați și pentru femei, împărțindu-se in zilele Minunatei utilități, ale Artei supreme, ale Îndrăznelii științifice și ale Fanteziei... Intr-un timp și Mwen Mas fusese recunoscut drept erou al primei și al celei de-a treia zi.

Veda Kong tocmai cînta cînd Mwen Mas apăru in urlașa Sală solară a stadionului din Tirena. Găsind sectorul 9 din raza 4, unde se instalaseră Evda Nal și Ciara Nandi, el se opri în tăcere in umbra arcadei și ascultă vocea joasă a Vedei. Îmbrăcată în alb, cu privirile îndreptate spre galeriile de sus ale sălii, blonda cîntăreață îi păru africanului ca fiind o intruchipare a primăverii.

La sfîrșitul fiecărei producții spectatorul putea apăsa pe unul dintre cele patru butoane pe care le avea in față. Luminile aurii, albastre, verzi ori roșii ce se aprindeau pe tavanul sălii arătau artistului felul in care fusese apreciat, inlocuind zgomotoasele aplauze de pe vremuri.

Isprăvindu-și cintecul, Veda fu răsplătită printr-o mulțime de lumini aurii și albastre printre care se zăreau doar cîteva verzi. Îmbujorată de emoție, se alătură prietenelor ei. Tocmai atunci se apropie și Mwen Mas, pe care-l întîmpinară cu salutări prietenești.

Directorul stațiunilor exterioare se uită în jurul său, căutîndu-și maestrul și predecesorul. Dar nicăieri nu-l vedea pe Veter. Ghicindu-i gîndul, Evda Nal făcu din cap un semn spre Veda.

— Unde l-ați ascuns pe Dar Veter? li se adresă în glumă celor trei femei Mwen Mas.

— *Dar dumneata unde ni l-ai ascuns pe Ren Boz?* răspunse printr-o întrebare Evda Nal, și africanul se grăbi să scape de privirile ei pătrunzătoare.

— Veter scormonește adîncurile în America de Sud, la exploatările de titan, spuse Veda Kong. Pe fața ei tresări ceva. Cu un gest protector, Ciara Nandi o atrase spre sine și-și lipi obrazul de al ei. Pe fețele celor două femei, atît de diferite, se citea aceeași blîndă duioșie care le apropia.

Armonizîndu-se perfect cu tăietura prelungă a ochilor, sprîncenele Ciarei, tăiate drept, sub fruntea-i inaltă păreau aripile întinse ale unei păsări ce plutește în văzduh. Sprîncenele Vedei se avîntau în sus. „Pasărea a bătut din aripi". gîndi africanul.

Aruncînd o privire pe ceasul ascuns adînc in cupola sălii, Ciara se ridică în grabă.

Îmbrăcămintea ei îl uimi pe Mwen Mas. Pe umerii netezi ai tinerei fete, trecea un lănțuc de platină, lăsînd descoperit gîtul ei lung. Sub clavicule, lănțucul era încheiat cu turmaline roșii și luminoase.

Sinii tari, ce semănau cu niște cupe largi răsturnate, sculptate cu o daltă de o minunată precizie, erau aproape descoperiți. Peste ei, plecind de la agrafa de turmalin, treceau benzi de catifea de un violet inchis, ale căror capete erau fixate de cingătoare. Mijlocul extrem de subțire al tinerei fete era incins cu un lat cordon alb, presărat cu stele negre și prins cu o pafta de platină de forma unei lunule. In față, de sub cingătoare, cădea pină la genunchi o bandă de catifea violetă. In spate, de cordon era fixată un fel de fustă lungă dintr-o mătase albă grea, impodobită și ea cu stele negre. Dansatoarea nu purta nici un fel de podoabe, in afară de agrafe strălucitoare pe pantofiorii ei ca smoala și de mari cercei trecuți prin urechi, ca la femeile din antichitate.

— Incă puțin și-mi vine rindul! spuse cu nepăsare Ciara indreptindu-se spre arcada de trecere. Ii aruncă o privire lui Mwen Mas, apoi dispăru, petrecută de intrebări rostite in șoaptă și de mii de priviri.

Pe scenă apăru o gimnastă celebră, o tinără admirabil făcută, in virstă de cel mult 18 ani. Scăldată in lumină aurie, gimnasta execută o cascadă vertiginoasă de salturi, avintări in aer și intoarceri, inmărmurind intr-un echilibru neverosimil, in acordurile lente ale muzicii. Spectatorii ii lăudară dansul printr-o mulțime de lumini aurii, și Mwen Mas se gindi că, după un asemenea succes, ii va fi cam greu Clarei Nandi să se producă. Ușor alarmat, iși plimbă privirile peste mulțimea fără chip a spectatorilor din fața lui și, deodată, zări in sectorul III pe pictorul Kart San. Acesta il salută cu o dezinvoltură care africanului i se păru nelalocul ei: cum de nu era emoționat acest om pentru care Ciara pozase in „Fiica Mediteranei“?

Nici n-apucă bine să-și spună că, după ce-și va fi isprăvit experiența, se va duce negreșit să vadă „Fiica Mediteranei“, că luminile de sus se și stinseră. Planșeul străveziu din sticlă organică * străluci deodată in lumina zmeurie, de fontă incinsă. De sub rampele de jos ale scenei porniră să curgă șuvoaie de lumină roșie. Alergau valuri, valuri, imbinindu-se cu ritmul răspicat al melodiei, cu glasul pătrunzător al viorilor și sunetul puternic al strunelor de alamă cu sonorități joase. Oarecum buimăcit de puterea și cadența năvalnică a muzicii, Mwen Mas nu-și dădu seama din prima clipă că, in centrul estradei cuprinse de flăcări, apăruse Ciara.

Iși incepu dansul intr-un ritm atit de rapid incit spectatorilor li se tăia răsuflarea. Mwen Mas se intrebă cu spaimă ce se va intimpla dacă muzica va cere o accelerare și mai mare. Dansau nu numai picioarele, nu numai brațele; tot trupul fetei răspundea muzicii inflăcărate printr-o suflare a vieții tot atit de fierbinte. Și africanul iși spuse in gind că, dacă femeile din vechea Indie fuseseră ca și Ciara, poetul care le comparase cu Cupele de foc și de la care se trăgea denumirea serbării femeii, avusese deplină dreptate.

Tenul bronzat de soare al Clarei, luminat de văpăile scenei și ale planșeului, avea acum o nuanță de aramă strălucitoare, și inima lui Mwen Mas incepu să bată cu putere. Această carnație o mai văzuse la oamenii minunatei planete epsilon-Tukana. Atunci aflase că poate să existe o atit de intensă spiritualizare a trupului, incit acesta prin mișcările sale, prin cele mai subtile modificări ale frumoaselor lui forme,

---

* Sticlă in a cărei compoziție intră substanțe organice. Exemplu: plexiglasul (N. R.).

să poată exprima cele mai adînci ecouri ale sufletului, toate modulaţiile fanteziei, aşteptările pătimaşe, ruga pentru fericire.

Şi, de unde pînă atunci toate gîndurile sale se îndreptaseră către depărtări de neatins, aflate la mai bine de 90 de parseci, Mwen Mas pricepu că, în nemărginita bogăţie a frumuseţii din lumea noastră omenească, se pot afla flori tot atît de admirabile ca şi viziunea minunată din adîncul firmamentului. Dar dorul aprins de atîta vreme în sufletul său de un vis irealizabil nu se putea stinge chiar atît de lesne. Luînd înfăţişarea fetei cu pielea roşie de pe epsilon-Tukana, Ciara nu făcu decît să întărească în inima directorului staţiunilor exterioare hotărîrea luată mai demult. Dacă o singură femeie de felul Ciarei Nandi îţi poate dărui o asemenea bucurie, cum trebuie să fie lumea în care majoritatea femeilor semănau cu ea?

Evda Nal şi Veda Kong, care şi ele erau dansatoare foarte bune, se simţeau fermecate de dansul Ciarei, pe care-l vedeau pentru prima oară.

Veda urmărea fiecare gest al Ciarei, gîndindu-se că în mişcările ei există o extraordinară dualitate: erau în acelaşi timp gingaşe şi pline de ferocitate. Gingăşia aceasta era generată de supleţea de necrezut a trupului, de unduirile lui line, iar impresia de ferocitate o dădeau trecerile, întoarcerile şi opririle brusce, executate cu uluitoarea rapiditate a fiarelor sălbatice. Această mlădiere insinuantă fusese dobîndită de fiicele Gondvanei cu pielea întunecată, în decurs de milenii de luptă grea pentru existenţă, dusă de roabele înjosite pe continentele sudice. Dar cît de categoric se îmbina această supleţe în persoana Ciarei, cu pronunţatele-i trăsături de tip eleno-cretan, cu nasul ei scurt şi drept la rădăcină, cu obrajii şi tîmplele late în profil!

În adagioul sălbatic se împletiră sonorităţile disonante din ce în ce mai frecvente ale unor instrumente de percuţie. Alternarea din ce în ce mai vertiginoasă a avînturilor şi a prăbuşirilor spirituale redate prin muzică găsea în mişcările plastice ale dansatoarei o expresie şi mai nuanţată. Trezirea sentimentelor adormite, violenta lor explozie, apoi căderea fiinţei vlăguite, moartea... şi din nou viaţa — o viaţă tumultuoasă şi necunoscută, înlănţuită şi în acelaşi timp luptînd cu mersul nemilos al vremii, cu neînduratoare determinare a datoriei şi a soartei... Evda Nal simţi că tema psihologică a dansului îi este extrem de aproape, obrajii i se îmbujorară, respiraţia i se acceleră. Mwen Mas nu ştia că suita aceasta de balet fusese scrisă de compozitor special pentru Ciara Nandi; nu se mai temea însă de ritmul îndrăcit fiindcă văzuse cît de uşor i se adaptează tînăra fată. Valurile de lumină roşie îi îmbrăţişau trupul de aramă, revărsînd văpăi peste picioarele ei puternice, pierzîndu-se în şerpuirile întunecate ale catifelei, aprinzînd zori trandafirii pe mătasa albă. Braţele ei, îndoite spre spate, înmărmureau deasupra capului. Şi deodată, fără nici un fel de final, tumultul de note tot mai înalte se curmă, luminile roşii se stinseră. Cupola înaltă a sălii era acum scăldată în lumina obişnuită. Obosită, tînăra îşi plecă fruntea, şi părul ei bogat îi acoperi faţa. Sub cupolă se aprinseră mii de lumini aurii, apoi izbucni un vuiet surd: spectatorii îi aduceau Ciarei cel mai înalt omagiu care putea fi adus unui artist, îi mulţumeau ridicaţi în picioare, întinzînd spre scenă mîinile împreunate. Şi Ciara, atît de calmă înainte de a ieşi în scenă, se tulbură fără de veste, îşi îndepărtă dintr-o mişcare părul de pe obraz şi fugi din scenă, cu ochii la galeriile de sus ale sălii.

Organizatorii serbării anunţară o pauză. Mwen Mas porni în

căutarea Ciarei, iar Veda Kong și Evda Nal ieșiră pe scara lată de un kilometru, din sticlă albastră, care cobora de la stadion drept în mare. Amurgul străveziu și răcoros le îmbia să facă o baie după pilda altor mii de spectatori veniți la serbare.

— Nu mă mai mir acum că ea ne-a atras de la început atenția, spuse Evda Nal. Este o artistă excepțional de talentată. Am văzut astăzi un dans care reprezintă puterea vieții, întruchiparea în frumusețe a însăși esenței sufletului omenesc. Probabil că aceasta și era anticul Eros...

Evda Nal își scoase rochia și se aruncă în unda străvezie. Veda o ajunse din urmă și cele două femei înotară alături spre o uriașă insulă de cauciuc care se zărea, argintie, la un kilometru și jumătate de cheiul stadionului. La nivelul apei, suprafața netedă a insulei era înărginită de un fel de adăposturi din materie plastică sidefie în formă de scoici, suficient de mari pentru a feri de razele Soarelui și de vînt trei-patru oameni.

Se întinseră amîndouă pe podeaua moale și mișcătoare a uneia dintre scoici, trăgînd în piept aerul curat al mării.

— Nu știi unde este Ren Boz? întrebă Veda.

— Știu cu aproximație, și aceasta îmi ajunge ca să fiu neliniștită, răspunse încet Evda Nal.

— Vrei într-adevăr?... Veda se opri fără să-și fi sfîrșit fraza, și Evda își ridică pleoapele obosite și o privi drept în ochi.

— Ren Boz, îmi pare... un băiețandru încă necopt și oarecum neajutorat, urmă nehotărît Veda, iar dumneata ești atît de întreagă, ai o voință puternică, de bărbat... Se simte că ai în suflet un resort de oțel...

— Asta mi-a spus-o și Ren Boz. În ceea ce privește însă aprecierea lui n-ai dreptate decît parțial. Este un om înzestrat cu o minte îndrăzneață, cu o putere de muncă atît de uriașă, încît nici chiar în zilele noastre n-ai să găsești pe întreaga planetă mulți care să-i poată ține pasul... În comparație cu aceste însușiri celelalte par insuficient de dezvoltate; au rămas într-un stadiu infantil, după cum se întîmplă majorității oamenilor, și poate într-un fel și mai pronunțat. N-ai greșit spunînd că este un băiețandru. Dar, în același timp, este și un erou în adevăratul înțeles al acestui cuvînt. Și Dar Veter are în el ceva copilăros, dar la el este un rezultat al surplusului de forțe fizice, pe cînd la Ren avem dimpotrivă o insuficiență a lor.

— Dar ce părere ai despre Mwen, se interesă Veda, acum că-l cunoști mai bine?

— Mwen Mas reprezintă o minunată îmbinare a rațiunii reci cu frenezia dorințelor.

Veda Kong zîmbi.

— Dă-mi voie acum și mie să-ți pun o întrebare — spuse după un timp Evda. Știi prea bine că Dar Veter mă atrage foarte mult...

— Ți-e teamă de jumătăți de măsură? răspunse Veda, îmbujorîndu-se toată la față. Am învățat încă la școală că sînt cît se poate de dăunătoare. Nu, aici nu poate fi vorba de jumătăți de măsură, nici de o fatală nesinceritate. Totul este limpede, limpede ca și cristalul... Și, sub ochiul critic al tinerei psihiatre, Veda urmă liniștit:

— Erg Noor și cu mine... căile noastre s-au despărțit de mult. Nu m-am putut hotărî totuși să cedez unei afecțiuni noi atîta vreme cît el se mai află în Cosmos, nu-l puteam părăsi pe Erg slăbind prin aceasta puterea speranței, a credinței că se va întoarce. Acum acestea

au devenit din nou calcule exacte, siguranță. Erg Noor știe tot, dar își urmează calea...

Evda Nal puse mîna ei subțire pe umărul Vedei.

— Cu alte cuvinte, este Dar Veter?

— Da! răspunse ferm Veda.

— Dar el știe?

— Nu. Am să-i spun mai tîrziu, după ce „Tantra" va fi sosit aici... Ia uite-i! spuse ea deodată arătîndu-i pe Mwen Mas și pe Ciara Nandi, care înotau spre insula de cauciuc.

Ciara țîșni rizînd din apă, descriind un arc de cerc, ca un peștișor de aramă, care se zbenguie în valuri și se opri în picioare pe marginea mișcătoare a insulei. Mwen Mas se furișa la picioarele ei ca un delfin negru, căutînd s-o prindă, dar Ciara sări deasupra lui și începu să se depărteze în direcția malului. Arătîndu-și dinții sclipitori într-un zîmbet larg, africanul porni în urmărirea ei. În curind, capetele lor nu se mai văzură decît ca niște puncte negre.

— Ne întoarcem și noi? întrebă Veda și amîndouă se aruncară în apă.

— Trebuie să părăsesc serbarea, spuse Evda Nal, concediul meu este pe sfirșite. Mă așteaptă o nouă lucrare de mari proporții la Academia de bucurii și necazuri, iar mai înainte trebuie să-mi văd fata.

— Ai o fetiță mare?

— De 12 ani. Băiatul este cu mult mai vîrstnic. Mi-am făcut datoria pe care o are orice femeie cu dezvoltare și ereditate normală: cel puțin doi copii. Acum vreau să am un al treilea, dar să fie de la început mare! Evda Nal zîmbi. Fața ei gravă se lumină deodată, plină de duioșie și iubire, buza de sus scurt arcuită se întredeschise, în timp ce brațele continuau să spintece ritmic valurile. Nu se opri decît lingă chei.

— N-ai deocamdată nici o ocupație, Veda?

— Nu. Aștept sosirea „Tantrei". Pe urmă am să plec într-o lungă expediție...

Pe toată lățimea peretelui din observator se întindea un ecran hemisferic de șapte metri pentru vizionarea fotografiilor și a filmelor luate cu ajutorul unor telescoape puternice. Mwen Mas conectă fotografia panoramică a unui sector de cer de lîngă polul nord al Galaxiei, cuprinzînd zona meridională a constelațiilor de la Carul Mare pînă la Corb și Centaur. Aici, între Cîinii de Vînătoare, Părul Berenicei și Fecioara, se vedeau foarte bine numeroase alte Galaxii, alte insule stelare ale universului mai mult sau mai puțin depărtate de noi. Cele mai multe fuseseră descoperite în Părul Berenicei, izolate, de o formă regulată sau nu, văzute sub diferite unghiuri și proiecții, uneori neînchipuit de depărtate, la distanțe de miliarde de parseci. Erau aici o puzderie de Galaxii pitice, cu mult mai mărunte decît cele mai răspîndite insule stelare, care ating în diametru între 25—50.000 de parseci. O dată cu inventarea telescoapelor pentru detectarea razelor cosmice, cu lentile dintr-un mineral nou, amatia, pe lîngă cei doi nori cunoscuți, compuși din zeci de mii de Galaxii — cel boreal, aflat între constelațiile Andromeda, Părul Berenicei și Triunghiul, și cel austral aflat între constelațiile Peștele de Aur (Dorado) și Pictorul, aflate la mai bine de 40 de milioane de parseci —, au mai fost descoperite alte straturi și îngrămădiri de Galaxii gigante și mai depărtate, asemănătoare cu uriașa noastră insulă stelară.

Nebuloasa din Andromeda, un mic nouraș nebulos și ușor lumi-

niscent se vedea și de pe pămînt cu ochiul liber. Cu cinci mii de ani in urmă oamenii dezlegaseră misterul acestui nouraș. „Nebuloasa" se dovedea a fi un uriaș sistem stelar, întrecind in dimensiuni însăși imensa Cale Lactee. Cercetarea „nebuloasei" din Andromeda, in ciuda depărtării de opt sute de mii de parseci ce-o despărțea de observatorii de pe Pămint, a contribuit foarte mult la cunoașterea Galaxiei noastre.

Mwen Mas își mai aducea aminte de minunatele fotografii pe care le văzuse in copilărie și care reprezentau diferite Galaxii; aceste fotografii erau obținute cu ajutorul inversiunii imaginilor in diferite raze ale spectrului, suprapuse apoi cu ajutorul unui dispozitiv special. Aceste colosale ingrămădiri de trilioane de corpi cerești, despărțiți prin milioane de parseci, au trezit totdeauna intr-insul nedomolita dorință să dezlege nenumăratele enigme ale acestor lumi, să cunoască legile după care sint alcătuite, istoria apariției lor și soarta lor viitoare. Ceea ce preocupa acum in primul rind pe oricare dintre locuitorii Pămintului era problema vieții pe nenumăratele sisteme planetare ale acestor insule ale universului, problema gindirii și a științei care infloreau pe ele și a civilizațiilor omenești in necuprinsul Cosmos.

Pe ecran au apărut trei stele pe care vechii arabi le denumiseră Sirrhah, Mirrhah și Almah — alfa, beta și gama Andromeda, dispuse pe o dreaptă ascendentă. În dreapta și in stinga acestei linii erau situate două Galaxii apropiate: Nebuloasa din Andromeda și frumoasa spirală M 33 din constelația Triunghiul. Mwen Mas schimbă banda metalică.

Iată Galaxia de mult observată ce poartă denumirea veche de NGC 5194 * sau M 51, din constelația Cîinilor de Vinătoare. Ea se află la o depărtare de opt sute de mii de parseci și este una dintre puținele Galaxii văzută de la noi in plan orizontal, perpendicular pe ecuatorul lor. De la un nucleu compact și foarte luminos, format din milioane de aștri, pornesc două brațe răsucite in spirală, cu aceeași densitate stelară la bază. Mai departe, ele devin tot mai slabe și mai nebuloase, pină ce se pierd în intunericul spațiilor, întinzindu-se în părți opuse pe distanțe de zeci de mii de parseci. Între aceste brațe sau ramuri principale, alternind cu „abisuri" negre — nori de materie obscură —, se intind firele mai scurte ale îngrămădirilor stelare și nori de gaze luminoase, indoite intocmai ca paletele unei turbine.

Iată și uriașa Galaxie NGC 4565 din constelația Părul Berenicei. De la noi este văzută pe muchie, de la o distanță de peste un milion de parseci. Aplecată ca o pasăre ce plutește în zbor, această Galaxie își intinde larg discul compus, probabil, din ramuri răsucite in spirală; iar în centrul ei arde globul puternic turtit al nucleului, care pare o strălucitoare masă compactă. Se vede clar cit de plane sint insulele stelare: Galaxia poate fi comparată cu roata subțire a unui mecanism de ceasornicărie. Marginile acestei roți sint difuze, părind să se dizolve in bezna fără fund a spațiului. Într-o asemenea margine a Galaxiei noastre se află Soarele și, ca un firicel de praf minuscul, Pămintul, care, legat prin puterea științei cu o mulțime de lumi locuite, întinde aripile gindirii omenești deasupra nebiruitei veșnicii a Cosmosului.

Mwen Mas trecu pe o Galaxie care-l interesa mai mult; NGC 4594 din constelația Fecioarei. Și aceasta se vedea tot dintr-o parte. Vă-

* NGC 5194 reprezintă indicativul după care se caută respectiva Galaxie in catalogul NGC. (Catalogul nebuloaselor galactice.) (N. R.)

zută de la distanţă relativ mică, de şapte sute de mii de parseci, această Galaxie enigmatică aducea cu o lentilă groasă dintr-o incandescentă masă stelară, învăluită de un strat de gaze luminoase. Pe ecuator lentila era străbătută de o dungă groasă neagră, o ingrămădire de materie obscură. Galaxia părea un misterios felinar, luminind din fundul unui inimaginabil abis. Ce lumi se ascundeau acolo in iradierea ei, mai vie decît la alte Galaxii şi care atingea in medie clasa spectrală F? Există oare acolo locuitori ai unor planete importante, pulsează oare şi acolo, ca şi la noi, gindirea ce triumfă asupra tainelor naturii?

Faptul că de pe insulele acestea uriaşe de stele nu venea nici un răspuns il făcea pe Mwen Mas să-şi stringă pumnii de ciudă. Işi dădea seama că distanţele sint cu adevărat monstruoase: chiar şi pină la această Galaxie „apropiată", lumina avea de străbătut o cale de două milioane două sute de mii de ani! Pentru un schimb de comunicaţii era nevoie de patru milioane şi jumătate de ani.

Mwen Mas reglă bobinele, şi pe ecran se arătă o mare Galaxie, de pe cerul austral — NGC 253. Văzută in acelaşi racursi şi cu aceeaşi inclinaţie (doar spre partea cealaltă) ca şi Nebuloasa din Andromeda, ea n-avea un nucleu interior. In locul acestuia, se distingea o succesiune complicată de dire luminoase şi intunecate, care se răsuceau spre centru şi deveneau şerpuitoare in zonele marginale. Această Galaxie forma unul dintre principalele obiective de studiu ale Institutului metagalactic, care trimisese pină acum multe fotografii, scheme şi chestionare spre Marele Nor al lui Magelan, situat in afara Galaxiei noastre. Răspunsul nu putea fi primit decit peste 150 de milenii. El era necesar pentru a pune capăt multor nedumeriri şi intrebări. Cei de pe Norul lui Magelan vedeau cu mult mai bine decit noi multe Galaxii. De altfel se aştepta pe curind primirea unei fotografii a Galaxiei noastre luată de pe Norul lui Magelan şi comandată de cei de pe Centaur.

Mwen Mas se sculă brusc in picioare şi se rezemă cu miinile de masa masivă cu o violenţă care făcu să-i trosnească mădularele.

Termenele de comunicaţii care durau sute de mii de ani erau inaccesibile pentru zeci şi sute de generaţii, şi, insemnau ucigătorul „niciodată" chiar şi pentru strănepoţi.

Datorită descoperirii lui Ren Boz, şi experienţei lor comune, cele mai indepărtate puncte ale universului, din care pornesc undele mai lungi ale luminii inroşite şi ale altor vibraţii electromagnetice, care denaturează iremediabil orice comunicaţie posibilă pe lungimile de undă ale Cercului, vor deveni apropiate, de să le atingi cu mina.

Astronomii din vechime credeau că Galaxiile se imprăştie in toate părţile. Ei observau că lumina — care, plecind de pe indepărtatele insule stelare, parvenea la telescoapele terestre — era modificată; că oscilaţiile de lumină se alungeau transformindu-se in unde roşii *. La prima vedere, această „deplasare spre roşu" a luminii părea să arate

* Deplasarea spre roşu (efectul Doppler — Belopolski), efect observat in fizică şi mai apoi în astrofizică. Acest efect constă in următoarele: cind o sursă de lumină, de o anumită lungime de undă, se îndepărtează de noi cu o anumită viteză, la analiza spectrală a acestei lumini înregistrăm că se petrece un fenomen deosebit — pe măsură ce creşte viteza sursei, se măreşte şi lungimea de undă a luminii. Deoarece lumina roşie este aceea care are lungimea de undă cea mai mare (în spectrul vizibil), efectul de mai sus se numeşte „deplasarea spre roşu". (N. R.)

o indepărtare a Galaxiilor de observare. Cei vechi erau însă obișnuiți să tălmăcească fenomenele mult prea direct și unilateral; de aceea au și ajuns la ipoteza unui univers care se dilată sau explodează. Curios lucru: nu i-a pus pe gînduri nici măcar faptul că cu cît mai departe se afla o Galaxie, cu atît mai mare era viteza cu care se depărta, după cum putea constata observatorul de pe Pămînt. Au ajuns astfel la viteze galactice apropiate de aceea a luminii, și unii savanți au declarat că limita Universului o formează distanța de la care *Galaxiile s-ar părea că au atins viteza luminii. Intr-adevăr, atunci* n-am mai primi de la ele nici o lumină și, așadar, n-am mai putea să le vedem vreodată. Acum insă cunoaștem cauzele inroșirii luminii răspîndite de Galaxiile îndepărtate.

Ca intotdeauna in istoria științei, cauzele acestea sînt multiple. Cea mai importantă pare să fie faptul că de la insulele stelare depărtate ajunge la noi lumina iradiată de centrele lor luminoase. Acolo mase colosale de materie formează cîmpuri de gravitație foarte puternică, in care vibrațiile luminii se fac mai încet, și anume prin radiații roșii de lungime mai mare. Din timpuri străvechi, astronomii au știut că lumina stelelor cu densitate foarte mare se inroșește, liniile spectrului se deplasează spre capătul cel roșu, și steaua pare că se depărtează, așa cum se întîmplă, de exemplu, cu componenta stelei duble Sirius: pitica albă — Sirius B. Cu cît Galaxia este mai departe, cu atît mai sensibilă este deplasarea spre capătul roșu al spectrului.

Pe de altă parte, a doua cauză a inroșirii luminii galactice o constituie difuzarea undelor luminoase care străbat genunile cosmice, pierzînd in acest fel o parte a energiei lor de mișcare*. Fenomenul acesta a fost acum studiat temeinic: razele roșii pot fi radiații ale unor corpuri ce se îndepărtează, după cum pot fi și „vechi" unde de lumină obișnuită (albă), dar „obosită" de imensa-i călătorie prin Univers.

O alungire asemănătoare a undelor are loc și pentru vibrațiile electromagnetice, care pot servi la stabilirea comunicațiilor intre stele, și sînt folosite și de Marele Cerc. Acesta-i, în bună parte, motivul pentru care nu putem ințelege comunicările trimise din zona dens locuită de lîngă centrul Galaxiei noastre și de pe îngrămădirile globulare, căci *emisiunile sînt tulburate de acțiunea cîmpurilor gravitaționale* ale stelelor masive. Îngrămădirile uriașe de materie alungesc undele pe care se fac comunicările Cercului, și n-avem mijloacele necesare pentru a lupta împotriva acestui lucru dacă nu vom porni o ofensivă împotriva forței de gravitație cu ajutorul contrariului ei, după cum rezultă din matematica lui Ren Boz... Nu, acum toată această frămîntare a luat sfîrșit! Și de aceea Mwen Mas avea tot dreptul să intreprindă această experiență cum nu s-a mai văzut pe Pămînt!

Ca de obicei, directorul stațiunilor exterioare ieși în balconul observatorului și incepu să se plimbe cu pași repezi dintr-un capăt într-altul. Ochii săi osteniți mai păstrau imaginea luminoasă a depărtatelor Galaxii, care trimiteau unde de lumini roșii, ca niște apeluri de ajutor adresate atotputernicei gîndiri umane. Deodată rîse încet. Nu se îndoia că într-un viitor apropiat, lugubrele unde roșii nu vor mai forma o piedică de neînfrînt în calea legăturilor dintre depărtatele insule stelare. Ele vor deveni supuse miinii omului, intocmai ca

* O undă luminoasă pierzînd energie se deplasează spre regiunea roșie a spectrului vizibil, deoarece undele de lumină roșie sînt cele mai puțin energice (N. R.).

valurile roșii ce scăldau trupul Ciarei Nandi la serbarea Cupelor de *foc*, *al Ciarei care-i apăruse în ipostaza fetei arămii de pe steaua* epsilon-Tucana, obiectul visurilor sale irealizabile.

(Citiți în numărul viitor capitolul: „INSULA UITARII")

CE VOM CITI IN „LUNA CULTURII"

Gr. Alexandrescu	Opere, vol. I	E.S.P.L.A.
* * *	Antologia poeziei romînești, vol. I, II, III (BPT)	„
J. Popper	G. Coșbuc	„
Al. Dima	Al. Russo	„
I. Creangă (ed. Kirileanu)	Opere — Amintiri din copilărie	„
M. Sadoveanu	Opere, vol. X	„
M. Sadoveanu	Opere, vol. XI	„
M. Sadoveanu	*Baltagul (ed. festivă)*	„
H. P. Bengescu	Concert de muzică de Bach	„
Panait Istrati	Kira Kiralina	„
L. Rebreanu	Nuvele	Ed. tineret.
M. Eminescu	Versuri alese („Cele mai frumoase versuri")	„
Camil Petrescu	Patul lui Procust	E.S.P.L.A.
Brătescu-Voinești	Intuneric și lumină	„
I. Teodoreanu	Masa umbrelor	„
Matei Caragiale	*Craii de Curte Veche*	„
Nagy Istvan	Dincolo de barieră	„
Ion Pas	Trecut întunecat	„
N. D. Cocea	Vinul de viață lungă	„
Cezar Petrescu	1907, vol. I, II, III	„
Al. O. Teodoreanu	Berzele din Boureni	Ed. tineret.
Octavian Goga	Versuri	E.S.P.L.A.
O. Cazimir	*Versuri*	„
M. Codreanu	Sonete	„
Victor Eftimiu	Odă limbii romîne	„
I. Minulescu	Versuri	„
El. Farago	Versuri	„
G. Bacovia	Poezii, ed. II	„
* * *	Antologia antimonarhică	„
N. Bălcescu	Scrieri militare alese	Ed. M.F.A.
M. Eminescu	Opere, vol. V	Ed. Acad.
* * *	Dicționarul limbii romîne literare contemporane, vol. IV	„
I. Asztalos	*An nou*	*E.S.P.L.A.*
I. M. Sadoveanu	Ion Sîntu	„
Al. Sever	Regele, spionul și actorul	„
Al. Sever	Cezar Dragoman	„
I. Peltz	Max și lumea lui	„
Eusebiu Camilar	Cartea poreclelor	„
Eugen Barbu	Pe-un picior de plai	„
V. Em. Galan	*Bărăganul, vol. I (BTM)*	„
Marin Preda	Moromeții (BPT) reeditare	„
Zaharia Stancu	Dulăii (BPT) reeditare	„
V. Porumbacu	Lirice	„
Kiss Jenő	Versuri alese	„

A. E. Baconsky	Fluxul memoriei	E.S.P.L.A.
Nina Cassian	Vîrstele anului	"
I. Frunzetti	Poeme	"
Radu Boureanu	Umbra stelelor	"
C. Prisnea	După alungarea faraonilor	"
M. Beniuc	Meșterul Manole	"
Geo Bogza	Scrieri alese, vol. III	"
I. Pas	Zilele vieții tale	"
Dan Deșliu	Cîntec de ruină	"
Miko Erwin	Reportaje	"
Demostene Botez	Versuri	"
Al. I. Ștefănescu	Judecata	"
George Dan	Hamalii	"
Eusebiu Camilar	Valea Albă (apărută)	"
C. Theodorescu	Un cîntec din ulița noastră, reed.	"
M. Mancaș	Aristizza Romanescu	"
V. Bumbești	A. Demetriad	"
Camil Petrescu	Caragiale în vremea lui	"
S. Iosifescu	Drumuri literare	"
T. Vianu	Problemele metaforei	"
Perpessicius	Mențiuni de istoriografie în literatură	"
Eusebiu Camilar	Cărțile săgetătorului	"
Letiția Papu	Sub arșița verii	"
F. Aderca	4 povestiri ciudate	"
L. Demetrius	Nuvele	"
H. Lovinescu	Hanul de la răscruce	"
P. Dumitriu	Noi și neo-barbarii	"
O. Păscăluță	Nuvele	"
Vitner	Firul Ariadnei	"
G. Dan	Flori de mare	Ed. tineret.
M. Vlad	Drumuri	"
Demostene Botez	Bucuria tinereții	"
Ieronim Șerbu	Hoțul	"
F. Schuster	Dracul și domnișoara din mînăstire	"
Tr. Uba	Dincolo de pădurea vieneză	"
M. Banuș	La porțile raiului	"
M. Labiș	Lupta cu inerția	"
M. Novicov	Poveste despre Doftana	"
Fr. Munteanu	Statuile nu rîd niciodată	"
P. Constant	Haiducii	"
Camil Petrescu	Un om între oameni, vol. III	"
N. Jianu	Drum spre cer	"
I. Istrati	Din neagra țărînă	"
Geo Bogza	Articole și reportaje (1944-1955)	"
T. Arghezi	Tablete (1944-1955)	"
A. Mihale	Zile de luptă. Nopți înfrigurate	"
M. Dragomir	Odă pămîntului meu	"
V. Tulbure	Cornul pădurarului	"
T. Constantin	La miezul nopții va cădea o stea	"
Brunea Fox	Hîrca piratului	"
A. M. Pandrea	Hoinar prin Bucegi	"
H. Liman	Baia-Mare	"
M. Beniuc	Călătorii prin constelații	"
Tr. Coșovei	Dimensiuni	"
M. Breslașu	Cîntec de leagăn al Doncăi	"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviligheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE TREI ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU